اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • ۲۳ شهریور ۱۴۰۱ • ۱۷ صفر ۱۴۴۴ • ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۲۰ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

چوب معارضان محلی لای چرخ فعالیت معادن

معارضان محلی در مناطق روستایی و کوهستانی مانع فعالیت بهره‌برداران معادن استان قزوین شده و ضمن اخلال در تولید و فعالیت‌های اقتصادی موجب تضییع حق و حقوق معدنداران می‌شوند. در استان قزوین ۲۴۰پروانه بهره‌برداری معدنی با ۲۶۸ میلیون تن ذخیره قطعی، ۱۴۰ پروانه اکتشاف معادن و ۱۰۳گواهی کشف با ۷۲میلیون تن ذخیره قطعی صادر شده است...

۶

اشتغال بیش از ۱۳ هزار نیروی پیمانکار در فولاد مبارکه

نخستین نشست هم‌اندیشی مسئولان اداری شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه با حضور رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه، جمعی از مسئولان اداری شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه، مدیر منابع انسانی پیمانکاران و مدیر بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست شرکت فولاد مبارکه برگزار شد. محمد شیخی، رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی...

۴

در بررسی شایعه اهمال در طرح احیای دریاچه ارومیه مطرح شد

استخراج لیتیوم یک بحث انحرافی است

۳

یادداشت

سرنوشت لیتیوم در دست آب نیست

۳

تیترهای روز

اژدهای زرد توانایی نجات بازار فولاد را ندارد

با وجود گذشت ۸ ماه از شروع سال جاری میلادی، هنوز رونق به بازار فولاد بازنگشته است. نشانه‌های بی‌رونقی بازار فولاد را می‌توان در تداوم افت تولید فولاد در اغلب اقتصادهای بزرگ جهان و همچنین تولیدکنندگان بزرگ این فلز استراتژیک جست‌وجو کرد. تاجایی که براساس آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد جهان، میزان تولید این فلز در ۷ ماه نخست ...

۷

ایران در مسیر معدنکاری نوین

با استقرار دولت سیزدهم، نقش اقتصاد معدنی در اقتصاد کلان کشورمان پررنگ‌تر شد و امید می‌رود با تداوم حرکت‌ها و اقدامات به‌ویژه در بروزرسانی سیاست‌های بخش، روان‌سازی سرمایه‌گذاری‌ها و توسعه ناوگان معدنی، در مسیر معدنکاری نوین گام برداریم. ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت، یک درصد وسعت و در مقابل ۷ درصد ذخایر معدنی...

۲

زغال‌سنگ روسیه از چشم آسیایی‌ها افتاد

۵

سرمقاله

صادرات مسیر تجارت را تسهیل می‌کند

مجید سعیدیان
فعال صنعت فولاد

تولید فولاد در رده صنایع مهم و استراتژیک کشور قرار دارد. این صنعت در ایران با تکیه بر ذخایر انرژی و منابع معدنی توسعه یافته است. میزان مصرف فولاد در کشور ما به مراتب کمتر از ظرفیت‌سازی‌های انجام‌شده در این صنعت است؛ بنابراین صادرات و فروش این محصول به بازارهای جهانی، تنها راه تداوم تولید در این زنجیره استراتژیک و همچنین حفظ موقعیت‌های شغلی ایجادشده به‌واسطه آن است.

صنعت فولاد ایران صادرات‌محور است. در حال‌حاضر برآورد می‌شود میزان تولید محصولات فولادی در کشور، ۶۰ درصد بالاتر از نیاز کشور است. این در حالی است که بسیاری از صنایع با ظرفیت کامل خود فعالیت نمی‌کنند. بی‌توجهی به صادرات و تسهیل مسیر آن به‌منزله افت تولید و خالی ماندن ظرفیت‌های فولادی کشور است. در چنین شرایطی، از یک‌سو هزینه تولید این فلز استراتژیک در کشور ما افزایش خواهد یافت و به بیانی دیگر، تولید آن دیگر با بهره‌وری کافی همراه نخواهد بود و از سوی دیگر، صنایع با توجه به افت تولید ناچار به تعدیل نیروی انسانی خود خواهند شد. کاهش ارزآوری حاصل از صادرات، دیگر چالشی است که به‌دنبال افت فروش فولاد و محصولات فولادی در بازار جهانی در انتظار اقتصاد ما خواهد بود. در همین حال، سرمایه قابل‌توجهی که در طول این سال‌ها جذب این صنعت شده، عملا بدون استفاده می‌شود.

ادامه در صفحه ۲

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی
ویژه سازمان های دولتی و خصوصی

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور
دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)
www.bonyansalamat.com
SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

روزگار معدن

اخبار

۲

چهارشنبه
● ۲۳ شهریور ۱۴۰۱
● ۱۷ صفر ۱۴۴۴
● ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۲۰

سرمقاله

صادرات مسیر تجارت را تسهیل می‌کند

ادامه از صفحه اول

صادرات فولاد مسیر تجارت سایر محصولات را هم تسهیل می‌کند. به‌عنوان مثال در جریان فروش فولاد به سایر کشورها و با توجه به رضایت خاطر طرف‌های خارجی از کیفیت و نرخ محصولات ما، تعاملی جدی و سازنده میان ما و خریداران خارجی شکل می‌گیرد؛ بنابراین از صادرات فولاد می‌توان به‌عنوان فرصتی برای توسعه حداکثری تجارت خارجی کشور بهره گرفت.

بخش بزرگی از فولاد و محصولات فولادی کشور به کشورهای همسایه صادر می‌شود. از آنجاکه فولاد محصولی حجیم است، صادرات آن به کشورهای منطقه عموما از استقبال بیشتری برخوردار است، چراکه هزینه حمل آن کاهش می‌یابد، ترکیه نیز به‌عنوان یکی از مقاصد صادراتی کشور مورد توجه قرار دارد.

البته صادرکنندگان فولاد کشور با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. ایران در طول سال‌های گذشته با تحریم کشورهای خارجی روبه‌رو بوده که تعامل و تجارت را میان ما و سایر کشورها دشوار کرده است. صادرکنندگان فولاد از امکان تبادلات بانکی برای فروش محصولات خود به بازارهای جهانی برخوردار نیستند. همین چالش‌ها عملا هزینه صادرات را برای ما افزایش می‌دهد. در ادامه توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشور نیز صادرات فولاد را دشوار و هزینه‌بر می‌کند. همزمان با تمام موارد یادشده شاهد سیاست‌گذاری نادرست مسئولان هستیم که عملا تداوم فعالیت و تجارت ما را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد؛ بنابراین باید ادعا کرد در سایه مشکلات یادشده عملا فروش فولاد ایران به بازارهای جهانی با چالش‌هایی روبه‌رو است.

یک از بزرگ‌ترین مشکلات صادرکنندگان در حوزه بازگشت ارز صادراتی است. در طول سال‌های گذشته، تولیدکنندگان موظف بوده‌اند ارز خود را با نرخ نیمایی به کشور بازگردانند و این در حالی است که نیازهای خود را با دلار آزاد تامین می‌کنند.

البته چندی پیش بانک مرکزی بخشنامه‌ای صادر کرد و به موجب آن، بازار متشکل ارزی تشکیل و مقرر شد، صادرکنندگان ارز خود را با نرخ توافقی به صرافی‌ها به فروش برسانند. با این وجود، با چالشی در این مسیر روبه‌رو شده‌ایم، چراکه در این طرح، منشأ ارز صادرکننده باید مشخص شود.

این درحالی است که ایران تحریم است و تعاملات بانکی میان ایران و سایر کشورها وجود ندارد و ارز حاصل از صادرات تولیدکنندگان عموما به‌صورت چمدانی وارد کشور می‌شود و عموما قابل‌ردیابی نیست؛ بنابراین این بخشنامه با اشکال روبه‌رو است و تحریم‌های ایران و راه‌های دور زدن تحریم را نادیده گرفته‌اند.

در پایان با توجه به اهمیت تولید و صادرات فولاد در اقتصاد کشور، انتظار می‌رود چالش‌های حاکم بر این مسیر برطرف شوند. بدون تردید تسهیل این مسیر در نهایت به نفع اقتصاد کشور است و حتی به رشد اشتغالزایی منجر خواهد شد.

ایران در مسیر معدنکاری نوین

گروه معدن

با استقرار دولت سیزدهم، نقش اقتصاد معدنی در اقتصاد کلان کشورمان پررنگ‌تر شد و امید می‌رود با تداوم حرکت‌ها و اقدامات به‌ویژه در به‌روزرسانی سیاست‌های بخش، روان‌سازی سرمایه‌گذاری‌ها و توسعه ناوگان معدنی، در مسیر معدنکاری نوین گام برداریم.

ایران با دارا بودن یک درصد جمعیت، یک درصد وسعت و در مقابل ۷ درصد ذخایر معدنی جهان، یک کشور معدنی محسوب می‌شود و بر این اساس برای توسعه زیرساخت‌های آن باید سرمایه‌گذاری داشته باشیم.

ایران جزو ۱۰ کشور مزیت‌دار معدنی در جهان است که توانسته در شرایط خاص اقتصاد کشور و محدودیت‌های موجود بخشی از نیاز ارزی کشور را از طریق صادرات محصولات و فرآورده‌های معدنی تامین کند. امروز بخش معدن در حال برنامه‌ریزی برای ۳۰ سال آینده است.

باید سیاست‌گذاری‌ها در کشور و در بخش معدن بر اساس ثروت‌های خدادادی بوده و حتی بتوانیم برنامه‌های ۵۰ ساله برای کشورهای منطقه تعریف کنیم.

امروز تقویت اقتصاد معدنی در کشور یک نقطه کلیدی و دارای اولویت است؛ به ازای هر شغل در بخش معدن، ۱۷ شغل وابسته در زنجیره ایجاد خواهد شد و این نقطه عطفی در عرصه اشتغالزایی کشور است.

در این میان، ظرفیت‌های معدنی کشور همواره به‌عنوان اهرم قابل‌اتکا و زیربنای تولید، اشتغال، ارزآوری و ارزش‌آفرینی کشور، امروز و در سال‌های آتی شناخته می‌شود.

در همین زمینه محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران به ایرناگفت: براساس آخرین اطلاعات داده شده ارزش ذخایر معدنی کشور به میزان یک‌هزار و ۱۰۰ میلیارد دلار تخمین زده شده است، اما به‌کارگیری این ظرفیت‌ها در مسیر ایجاد ارزش‌افزوده نیازمند مدیریت جسورانه، هوشمند و توسعه‌ای در جهت تامین زیرساخت، رفع موانع، ایجاد حمایت قانونی و در یک‌کلام عزم سیاست‌گذار برای توسعه‌ی اقتصاد معدنی در کشور است.

وی افزود: عدم ثبات مقررات، ایجاد هزینه‌های سربار تولید، نبود حمایت کافی در حوزه‌های مختلف از سرمایه‌گذار و همچنین تبلیغات جهت‌دار بر ضد اقتصاد معدنی و متاسفانه معارضان محلی، به این بخش آسیب زده است. این در حالی است که ایجاد هر شغل در بخش معدن می‌تواند تا بیش از ۱۷ برابر آن به شکل غیرمستقیم اشتغال ایجاد کند که علاوه‌بر تامین مواد اولیه صنایع داخلی کشورمان و صادرات تولیدات مازاد بر نیاز داخلی، نه‌تنها منابع محدود ارزی کشور را تقویت کند، بلکه با ایجاد وابستگی بازار، اهرمی برای تعمیق امنیت ملی کشور باشد.

بهرامن اظهارکرد: با استقرار دولت سیزدهم از حدود یک سال قبل، اقدامات خوبی برای استفاده از ظرفیت بزرگ بخش معدن کشور در عرصه‌های مختلف به‌ویژه حذف بخشنامه‌های بازدارنده و نگاه جدید به نیاز تامین ماشین‌آلات و تجهیزات معادن در کشور شاهد هستیم.

امروز سیاست‌های بخش معدن پس از ۲۲ سال در حال به‌روزرسانی است که در آن معدن‌کاری با نگاه توسعه پایدار و همچنین معدن‌کاری بر مبنای آمایش سرزمینی و توسعه پایدار مورد تاکید است.

وی افزود: مجمع تشخیص مصلحت نظام آخرین بار در سال ۷۹ سیاست سند بخش معدن را تدوین کرد و به تایید رهبر معظم انقلاب رسانید. امروز شاهدیم با برگزاری جلسات متعدد، پس از ۲ دهه سیاست‌های بخش معدن در حال به‌روزرسانی است. این جلسات از حدود ۸ ماه گذشته آغاز شده است.

رئیس خانه معدن ایران خاطرنشان کرد: در این جلسات علاوه‌بر خانه معدن ایران، معاونت معدنی وزارت صمت، سازمان انرژی اتمی و دیگر دستگاه‌های ذی‌ربط در ماده ۲۴ قانون معادن ایران حضور دارند و به‌طور قطع پس از تایید سیاست‌ها از سوی رهبر معظم انقلاب و ابلاغ آنها، تغییراتی در قانون خواهیم داشت و نگاه متولیان امر نیز باید بر مبنای همان سیاست‌ها باشد.

▣ نوسازی ناوگان معدنی

وی تصریح کرد: آنچه مسلم است توسعه بخش معدن بدون زیرساخت‌های لازم از جمله تامین ماشین‌آلات مورد نیاز این بخش مهم در اقتصاد امروز کشور ممکن نیست. این مسئله از طریق معاونت معدنی وزارت صمت خانه معدن ایران به‌صورت کاملا کارشناسی در دستور کار وزارت صمت قرار گرفته شده است.

بهرامن گفت: مشکل چگونگی تامین ماشین‌آلات معدنی به‌ویژه در ۲ سال و نیم گذشته به نحوی بوده که خطر کمبود شدید برای توسعه و حتی حفظ وضعیت موجود تولید را به دنبال داشته است. البته این موضوع با درایت مسوولان و از مسیر خاصی در حال پیگیری است و در این زمینه نگاه به حفظ تولید داخل و گسترش تولید داخلی نیز در ان به خوبی دیده شده است. برای توسعه در این بخش نیازمند برنامه هستیم که این مهم در سیاست‌گذاری‌های وزارت صمت وجود دارد و بر این اساس مشکلات سال‌های گذشته را نخواهیم داشت.

رئیس خانه معدن ایران افزود: اگر نوسازی ناوگان معدنی در سال‌های گذشته به صورت منظم انجام می‌شد، امروز شاهد این شرایط نامطلوب در این حوزه مواجه نبودیم، اما امروز تامین ماشین‌آلات در قالب طرحی جامع از سوی وزارت صمت دیده شده که قابل تقدیر است.

امروز باید بتوانیم تا حد امکان در زمینه بهبود کمّی و کیفی تولیدات داخلی کار کنیم تا بدین‌وسیله نیاز به واردات را به حداقل برسانیم. در عین حال وقتی نمی‌توانیم تامین‌کننده نیاز صنعت معدن‌کاری کشور باشیم، باید با سهل‌ترین شیوه‌های ممکن نسبت به تامین نیازها اقدام کنیم.

وی گفت: امروز شاهدیم متولی بخش معدن مسیر خوبی در این راستا تعریف کرده است، مسیری که هم تولید داخلی را به معنای واقعی کلمه رصد کرده و مدیریت می‌کند و هم درخصوص چگونگی تامین سایر ماشین‌آلاتی که امکان ساخت آنها در داخل در شرایط کنونی مجود نبوده و نمی‌توان نیاز معادن کشور را تامین کرد برنامه‌ریزی می‌کند؛ مسیر یاد شده در قالب طرحی جامع دیده شده و قابل تقدیر است. بهرامن اذعان کرد: توسعه در بخش معدن

عکس: روزگار معدن

کشور نیازمند دستکم ۲ میلیون متر حفاری اکتشافی در سال است که ماشین‌آلات ما برای تحقق این مهم پاسخگو نیستند، همچنین دستگاه‌های موجود برای انجام اکتشافات عمقی مناسب نیستند. اما امروز متولی بخش معدن، امکانات و ماشین‌آلات مورد نیاز توسعه آینده بخش معدن را مشخص کرده که کارشناسانه است و باید خود را همگام با این برنامه توسعه‌ای تطبیق دهیم. وی گفت: هرچند شرکت‌های سازنده داخلی ماشین‌آلات معدنی مانند هپکو دارای تجربه بزرگی در زمینه ماشین‌آلات معدنی می‌بینیم که زمانی بیل مکانیکی‌ها زیر ۴۰۰، بلدوزر با ظرفیت تا ۱۵۵، لودر تا ظرفیت ۴۷۰، گریدرهای مورد نیاز بخش و دامتراک‌های تا ۶۰تن را تامین و مونتاژ می‌کرد، اما در دوره‌ای از چرخه تولید خارج شد، به‌طوری که در سه سال گذشته با کمبود شدید بولدوزر در کشور مواجه بودیم که متاسفانه امروز شاهد عرضه ماشین خط تولید معدن در بازار داخلی با دو برابر نرخ واقعی هستیم.

رئیس خانه معدن ایران خاطرنشان کرد: هپکو به‌عنوان نخستین مجموعه در راستای تامین ماشین‌آلات معدنی در کشور، شروع کار آن از حدود سال ۵۵ زده شد که آن زمان کشور هم در بخش عمران و هم در بخش معدن نیازمند ماشین‌آلات بود. همان زمان به‌طور شفاف ماشین‌آلات معدنی موردنیاز برای توسعه این بخش تعریف شد.

برنامه‌ریزی هپکو هم تامین ماشین‌آلات معدنی موردنیاز بود، ابزار آن روز لودرهای ال ۹۰، ال ۱۲۰ تا ال ۴۷۰ مشابه «کوماتسو» بود، اما امروز در کشور شاهد توسعه صنعت معدنکاری کوچک و متوسط و معدن‌کاری بزرگ مقیاس هستیم و به‌طور قطع با ابزار و ماشین‌آلات کوچک نمی‌توان کار را به پیش برد.

وی افزود: بخش معدن ایران در برنامه توسعه خود پیش‌بینی کرده که در سه سال آینده تولید خود را به ۷۰۰ میلیون تن برساند، قطعا با روش قبلی سیاست‌های تامین ماشین‌آلات نمی‌توانیم به این برنامه توسعه‌ای برسیم و حتی شرایط موجود را حفظ کنیم.

بر این اساس سیاست‌های متولی بخش معدن در رسیدن به آماده‌سازی زیرساخت‌های بخش معدن قابل تقدیر بوده و همه سازمان‌ها و دستگاهای ذیربط از هر نظر برای اجرای شدن اهداف توسعه‌ای بخش معدن که امروز یک بخش کاملا اشتراتژیک در اقتصاد کشور است باید با سیاست‌های برنامه‌ای متولی بخش معدن همگام باشند.

شورای آهن و فولاد، راهگشای تعیین ضرایب قیمتی

یک عضو هیات مدیره انجمن فولاد ایران گفت: مشکلات زنجیره فولاد با توجه به پایین بودن بیش از حد نرخ مقاطع طویل در مقایسه با نرخ ورق فولادی، در شرایط تفاهم و همدلی شورای آهن و فولاد در تعیین ضرایب قیمتی باید حل شود. سید بهادر احرامیان در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به احیا و تشکیل شورای آهن و فولاد اظهارکرد: برپایی نشست‌های شورای آهن و فولاد اتفاق خوبی برای زنجیره فولاد است و می‌تواند نظر و ایده مشترکی را بر مبنای مذاکره بین فعالان صنعت فولاد در تعیین نرخ محصولات فولادی فراهم کند.

وی درباره نسخه تعیین نرخ پیشنهادی انجمن تولیدکنندگان فولاد به شورای آهن و فولاد خاطرنشان کرد: پیشنهاد انجمن تولیدکنندگان فولاد همانند سایر اعضای انجمن‌های سه گانه، تعیین ضرایب قیمتی مشخص برای محصولات فولادی است که تا حدود زیادی نیز میزان ضرایب قیمتی تعیین شده فولادسازان به دیگر انجمن‌ها بسیار نزدیک است. این عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد ایران تصریح کرد: نزدیک شدن ضرایب پیشنهادی انجمن‌ها به یکدیگر، موجب نزدیک شدن آراء و نظرات آنان به یکدیگر است و این موضوع حکایت از نزدیک شدن نظرات انجمن‌ها به یکدیگر دارد. احرامیان، بازنگری در نرخ شمش پایه و محصولات فولادی در بورس کالا را الزامی و ضروریات خواند و گفت: در شرایط تفاهم و همدلی شورای آهن و فولاد باید مشکلات زنجیره فولاد با توجه به پایین بودن بیش ازحد نرخ مقاطع طویل در مقایسه با نرخ ورق فولادی حل شود. وی، اختلاف نرخ ورق با میلگرد را موجب بی‌انگیزگی و بعضا تعطیلی واحدهای تولیدی دانست و افزود: تفاوت فاحش نرخ میلگرد و مقاطع طویل با ورق فولادی سود تولیدکنندگان و واحدهای تولیدی را به حداقل رسانده است و هزینه‌های تولید را پوشش نمی‌دهد. برهمین اساس، با وجود نزدیک شدن ضرایب قیمتی در شورای آهن و فولاد، هزینه‌های تولیدی پاسخگوی واحدها نیست. به همین علت، شورای آهن و فولاد باید علاوه بر تعیین ضرایب، نرخ میلگرد و مقاطع طویل را نیز افزایش دهد تا مشکلات زنجیره فولاد در کاهش هزینه‌های تولیدی به حداقل برسد.

واردات ماشین آلات معدنی تسریع شود

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: با توجه به وضعیت فعلی بهره‌برداری از معادن تسریع در واردات ماشین‌آلات معدنی ضروری است. به گزارش ایراسین، فتح‌الله توسلی با اشاره به روند بهره‌برداری از معادن در کشور و چالش‌های پیش روی این صنعت اظهارکرد: فرسوده بودن ماشین‌آلات عمده‌ترین چالش حوزه معدن است و این امر غیرقابل انکار است. وی با بیان اینکه تحریم‌ها آسیب جدی به معادن زد، تصریح کرد: فرسوده بودن ماشین‌آلات منجر به از بین رفتن مواد معدنی نیز می‌شود.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی واردات ماشین‌آلات معدنی با توجه به نبود علم و فناوری تولید این خودروها به کشور را ضروری دانست و گفت: ضروری است واردات ماشین‌آلات معدنی تسریع یابد. وی در خصوص توجه معدن کاران به مسئولیت اجتماعی شان در قبال محیط‌زیست نیز افزود: معادن اغلب به منابع طبیعی و محیط‌زیست آسیب می‌زنند و به مسئولیت اجتماعی خود تن نمی‌دهند. توسلی ادامه داد: مردم ساکن افراد معادن از فعالیت آنها ناراضی هستند و همواره شاهد تنش‌هایی به ویژه در مناطق روستایی

هستیم. وی با بیان اینکه بر اساس لایحه بودجه کشور امسال معدن‌داران باید بخشی از درآمد خود را در منطقه واقع شده معدن هزینه کنند، اضافه کرد: این در حالی است که تاکنون بسیاری از معدن‌داران به این قانون تمکین نکرده‌اند و دولت باید نظارت بهتری در این زمینه داشته باشد. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در خصوص استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان برای فعالیت در حوزه معدن نیز تصریح کرد: این امر ضرورتی است که باید از گذشته مورد توجه قرار می‌گرفت، ضروری است ارتباط معادن و این شرکت‌ها به منظور بهره‌برداری بهتر محقق شود.

ایجاد بسترهای ارزش‌افزوده با بهره‌گیری از ایده‌های خلاقانه

مدیرعامل شرکت فولاد خراسان گفت: بهره‌گیری از پیشنهادها و ایده‌های خلاقانه کارکنان در طرح و ارائه راه‌حل برای مسائل سازمان، یکی از بهترین بسترهای ایجاد ارزش افزوده، مبتنی بر مشارکت جمعی و نظام‌مند کارکنان است و مدیران ارشد مجموعه همواره باید به ارتقای این گونه مدل‌های مشارکتی اهتمام داشته باشند. به گزارش ایراسین، در مراسمی که در محل سالن اجتماعات شرکت برگزار شد، از ۱۰ پیشنهاد برتر و یک پیشنهاد ممتاز کارکنان شرکت مجتمع فولاد خراسان طی مراسمی با حضور مدیرعامل، معاونان و مدیران ارشد شرکت مجتمع فولاد خراسان تجلیل به عمل آمد. کسری غفوری با ابراز خرسندی از مشارکت ارزشمند کارکنان در قالب نظام پیشنهادها و سایر نظام‌های مدیریتی در ارتقای بهره‌وری مجتمع، بیان کرد: ارائه ایده‌های همکاران برای پیشرفت و بهینه کردن فعالیت‌های سازمان، حاکی از علاقه و تعهد همکاران به پیشرفت مستمر شرکت است. وی ضمن تاکید بر ارج نهادن به مشارکت جمعی و ارائه ایده‌های همکاران با هدف رشد خلاقیت سازمانی، افزود: خوشبختانه کمیت و کیفیت پیشنهادها، نشان‌دهنده سطح بالای تعلق خاطر سازمانی و تخصص و کارآمدی منابع انسانی شرکت است و انتظار می‌رود در هر دوره شاهد ارتقای کیفی، افزایش ضریب نفوذ و تاثیر پیشنهادهای برتر در بخش‌های مختلف زنجیره ارزش باشیم. حمیدرضا شفیعیان، معاون برنامه‌ریزی و فناوری شرکت در این آیین تجلیل با بیان اینکه سرانه پیشنهادها با رقم ۱.۸۶ پیشنهاد به ازای هر یک از کارکنان، نشان‌دهنده مشارکت بالای همکاران در بهپویی و تلاش همگانی برای بهبود مستمر سیستم است، مطرح کرد: در مجموع ۱۲ طرح به مرحله نهایی داوری رسید و شورای‌عالی نظام بهپویی از میان این طرح‌ها، یک طرح ممتاز و ۱۰ پیشنهاد برتر را برگزید و معرفی کرد. وی، حذف مکاتبات فیزیکی و امکان ارائه آنلاین پیشنهادهای کارکنان را از ویژگی این دوره دانست.

خرید و فروش اینترنتی طلا اجرایی می‌شود

معاون تجارت و خدمات وزارت صمت گفت: مجوزهای خرید و فروش طلا در بستر اینترنت با هماهنگی اتحادیه‌ها به زودی فراهم می‌شود.

به گزارش تسنیم، علیرضا شاه‌میرزایی در نشست خبری گزارش سالانه تجارت الکترونیکی ایران با بیان اینکه معتقدم به جای فروش طلا درشبکه‌های اجتماعی غیرمجوزدار، در بستر سایت‌های اینترنتی مجوز دار این خرید و فروش انجام شود، گفت: با اتحادیه‌های مربوطه برنامه‌ریزی‌هایی را انجام دادیم که به زودی مجوزهای لازم در حوزه خرید و فروش طلا در بستر اینترنتی فراهم شود.

وی در مورد اعلام ممنوعیت فروش طلا در بستر اینترنت اظهارکرد: اینکه کسانی دلایلی را پیرامون منع خرید و فروش طلا در بستر اینترنت مطرح می‌کنند باید مورد بررسی قرار

گیرد و ظاهر و باطن این مباحث سنجیده شود. ظاهر این است که نگران هستند پول مردم ازدست برود ولی باطن ممکن است مسئله دیگری باشد.

وی افزود: اینکه کسب و کارهایی پول مردم را دریافت کردند اما طلا ندادند دلیل نمی‌شود که فروش طلا را در بستر اینترنت لغو کنیم. بلکه راه‌حل آن، استفاده از رکن ضامن است. معاون تجارت و خدمات وزارت صمت تصریح کرد: اگر تضامینی از طریق نهادهای مالی مانند بیمه، بانک و سایرنهادهای مالی ایجاد شود، اعتماد ما به بسترهای اینترنتی در حوزه فروش طلا فراهم می‌شود.

شاه‌میرزایی با بیان‌اینکه فروش طلا در بستر اینترنت در همه جای دنیا مرسوم است، خاطرنشان کرد: کسانی هستند که می‌گویند طلا را از اینترنت خریداری نکنید اما خودشان در شبکه‌های اجتماعی بدون مجوز فعالیت می‌کنند و خالی فروشی می‌کنند.

بنابراین بنده معتقدم به جای فروش طلا درشبکه‌های اجتماعی غیرمجوزدار، در بستر سایت‌های اینترنتی مجوز دار این خرید و فروش انجام شود.

وی تاکید کرد: با اتحادیه‌های مربوطه برنامه‌ریزی‌هایی را انجام دادیم که به زودی مجوزهای لازم در حوزه خرید و فروش طلا در بستر اینترنتی فراهم شود. معاون تجارت و خدمات وزارت صمت با بیان اینکه بانک‌ها از خرید و فروش طلا منع شده‌اند و نه از تضمین آن، گفت: درست است که نهادهای مالی نظیر بانک باید در بحث تضمین کمک‌کننده سایت‌های اینترنتی مجوز دار باشند. در مقابل از همین اوراق طلا، برای توثیق موردنیاز بانک‌ها نیز می‌توان استفاده کرد.

شاه‌میرزایی با بیان اینکه مقاومت اتحادیه‌های طلا در گذشته در خرید و فروش این کالا در بستر اینترنت، نوعی انحصارطلبی صنفی بوده است، اظهار کرد: اتحادیه‌های طلا و اتحادیه کسب و کار مجازی در حوزه مجوزدهی فروش طلا در بستر اینترنت کوتاهی کردند و این رویه با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در دولت سیزدهم به زودی اصلاح خواهد شد.

یادداشت

سرنوشت لیتیوم در دست آب نیست

مسعودباقرزاده‌کریمی
رئیس حوضه آبریز ارومیه در وزارت نیرو

شک باطلی است که گمان کنیم دریاچه به‌عمد خشک شده تا از بستر آن لیتیوم استخراج شود، البته شاید کسانی که به‌صورت سطحی با این مسئله روبه‌رو می‌شوند، فکر کنند، این عنصر معدنی مثل نمک طعام است که اگر دریاچه خشک شود، راحت‌تر برداشت می‌شود.

بیشتر دریاچه‌های شور این‌چنینی، ترکیبات کمیابی مثل لیتیوم و منگنز وجود دارد. درباره دریاچه ارومیه هم از سال‌ها پیش نسبت به وجود آن آگاهی داشته‌ایم و حداقل از ۲ دهه پیش مطالعاتی در این زمینه انجام و حتی حجم ذخایر و ارزش اقتصادی آن برآورد شده است، اما بهره‌برداری یا استخراج این مواد معدنی از شورابه‌ها امکان‌پذیر است، نه از نمک خشک، پس باید دریاچه‌ای وجود داشته باشد تا بتوان از آن لیتیوم برداشت کرد، در غیر این صورت، هزینه برداشت چندبرابر می‌شود، چون باید این نمک را ببرند و با آب محلول کنند و طی فرآیندهای تقطیر چندمرحله‌ای، ماده معدنی موردنظر را استحصال کنند، بنابراین اگر قرار بود از اینجا مواد معدنی برداشت شود، بهتر این بود که دریاچه آب داشته باشد.

برای حفظ دریاچه چه می‌توان کرد؟ امروزه حتی افراد عادی هم می‌دانند که اگر آب دریاچه تامین شود، می‌توان آن را احیا کرد. حل مسئله ارومیه، پیچیدگی چندانی ندارد. پیچیدگی آنجا است که ما در سیاست‌گذاری‌های کلان خود برای این حوزه، روش درستی اتخاذ نکرده‌ایم.

ما برای این حوزه توسعه کشاورزی را انتخاب کرده‌ایم که حجم آب فراوانی را که به مصرف می‌رساند، با دریاچه ارومیه سازگار نیست.

این مصیبت دریاچه ارومیه و سایر تالاب‌های اقماری آن (که کمتر از آنها نام برده می‌شود در حالی که اهمیت بسیار زیادی دارند) را خودمان با دست خود به‌وجود آورده‌ایم و با اینکه می‌دانستیم تغییرات اقلیمی در حال وقوع است (که در بروز این مشکل بی‌تاثیر نبوده است) شرایط توسعه‌ای خود را با تغییر اقلیم سازگار نکردیم. کسی مخالف توسعه نیست و نمی‌خواهد که مردم دچار فقر و کمبود شوند، اما متاسفانه در حال حاضر نه‌تنها دریاچه از بین رفته است، بلکه مردم هم دارند فقیرتر می‌شوند، پس در عمل ما آب را حتی برای رفاه و توسعه هم به‌کار نبرده‌ایم. سال قبل بیش از یک میلیون تن سیب درختی در یکی از خشک‌ترین سال‌های دریاچه ارومیه تولید شد که به‌گفته کارشناسان این بخش، ۴۰۰ هزارتن آن پادرختی بود و کیفیت مناسبی برای ارائه به بازار نداشت. با این وضعیت اسفناک، بخش زیادی از آب دریاچه برای کاشت محصولات آب‌بری مانند سیب و چغندر به‌هدر رفته؛ بعد احساس دلسوزی می‌کنیم و می‌گوییم که دریاچه رو به نابودی است. آذربایجان‌غربی و شرقی، استان‌های فقیری نیستند. هم صنعت قوی دارند، هم مرزهای مشترک با کشورهای همسایه و قدمت طولانی، علاوه بر این، از ظرفیت‌های پراهمیت دیگری هم برخوردارند که ما می‌توانستیم از این ظرفیت‌ها در سالیان متمادی استفاده و مردم را کمتر به کشاورزی کم‌بازده وابسته کنیم. درباره احیای دریاچه، پیش‌تر می‌گفتیم امیدی به احیای دریاچه هست، اگر این کار یا آن کار را بکنیم، اما در حال حاضر امیدی نیست، مگر اینکه فلان یا بهمان کار را انجام دهیم. به‌عبارت دیگر، اگر ما همچنان دست روی دست بگذاریم و تحولی در رویکرد، نگاه‌ها و گروکشی‌های محلی‌مان ایجاد نکنیم، دریاچه به‌طورحتم خشک خواهد شد. آیا می‌شود برای اینکه اشتغال مردم آن منطقه آسیب نبیند، اقتصاد وابسته به کشاورزی آن منطقه را به اقتصاد متکی بر تولید و استحصال مواد معدنی تغییر داد؟ پاسخ خیر است، زیرا دریاچه باید آب داشته باشد تا بتوان از آن املاح معدنی را استخراج کرد و حالا با لکه آبی به عمق نیم یا یک متر که در بخش‌هایی کوچکی قرار دارد، می‌بینیم که دریاچه از دست رفته است.

پس نمی‌توان خشکی دریاچه و استخراج ماده معدنی را همزمان کرد، چون اگر حقابه کشاورزی را هم به دریاچه اختصاص دهیم، تا آب بیاید و پر شود، چند سالی طول می‌کشد و در این مدت دولت باید تکلیف مردم را روشن کند.

بنابراین موضوع به این سادگی نیست و نمی‌توان روی آن حساب کرد. علاوه بر این، مطرح شدن موضوع، زمینه این شائبه پیش می‌آورد که شاید عمدی در خشک شدن دریاچه بوده تا از ظرفیت‌های معدنی آن بهره‌برداری شود.

برای احیای دریاچه باتوجه به زمان‌هایی که از دست رفته است، شاید مجبور شویم چند سالی خشکی‌های وسیع دریاچه را تاب بیاوریم، اما فوری‌ترین کاری که باید انجام شود، این است که پروژه‌های انتقال آب به دریاچه را تمام کنیم. تونل «زاب» و «سیلوه» می‌توانند در مجموع ۶۰۰ میلیون مترمکعب آب بیاورند که حتی اگر از این مقدار ۴۰۰ میلیون هم اتفاق بیفتد، برای دریاچه بسیار موثر است. پروژه‌هایی از این دست، بیش از ۹۰ درصد پیشرفت داشته‌اند و می‌توانند تا فصل زمستان که فصل آبگیری دریاچه است، به‌بهره‌برداری برسند. علاوه بر این، باید جلوی برداشت‌های غیرمجاز گرفته شود. این قانونی لازم‌الاجرا در تمام نقاط کشور است، اما در ارومیه باید به‌جدیت بیشتری بر اجرای آن نظارت کرد و این از وظایف دستگاه‌های مسئول و استانداری‌ها است. نکته دیگر این است که باید از گسترش کشاورزی که متاسفانه در حال حاضر با همه بدبختی‌هایی که در حوزه آب داریم، کماکان اتفاق می‌افتد، جلوگیری و مانع از گسترش‌های غیر مجاز شود. اینها کارهای فوری است که باید بلافاصله در اولویت قرار بدهیم تا بتوانیم دریاچه را نجات بدهیم.

در بررسی شایعه اهمال در طرح احیای دریاچه ارومیه مطرح شد

استخراج لیتیوم، یک بحث انحرافی است

گیتا جاودانی

همزمان با انتشار اخبار نگران‌کننده‌ای از احتمال خشک شدن دریاچه ارومیه، شک و شبهه‌هایی مطرح شد، مبنی بر اینکه یکی از دلایل کم‌توجهی به روند خشک شدن این دریاچه، وجود ذخایر لیتیوم در رسوبات بستر آن است. این موضوع بلافاصله خبری جنجالی را به‌یاد آورد که سال گذشته، کمابیش در همین ایام منتشر شد.در آن روزها فیلمی از یکی از معاونان سازمان محیط‌زیست در فضای مجازی دست به‌دست می‌چرخید که در آن ادعا می‌شد چینی‌ها در زمان دولت احمدی‌نژاد، با مجوز شورای‌عالی امنیت ملی، هورالعظیم را برای استخراج نفت خشکاندند! هرچند بعدها گفته شد، این سخنان از دقت چندانی برخوردار نبوده است و مجوز خشک کردن بخشی از هورالعظیم برای استخراج نفت، باوجود اینکه به‌تصویب رسیده بود، به مرحله اجرا در نیامد، اما باز این موضوع در پس ذهن همه ما ایرانی‌ها ماندگار شد.به این ترتیب، روشن است که این روزها با شنیدن اخباری مشابه درباره دریاچه ارومیه، احتمال تعمدی بودن اهمال‌کاری‌ها در مسیر احیای دریاچه ارومیه به ذهن متبادر شود.

برای بررسی صحت و سقم شایعه خشکانده شدن عمدی دریاچه ارومیه، «روزگارمعدن» به‌سراغ جمال قدوسی از پیشکسوتان حوزه حفاظت خاک و آبخیزداری رفتیم و از او در این‌باره پرسیدیم.

آیا لیتیوم ارزش خشک شدن دریاچه را دارد؟

لیتیوم فلزی قلیایی و نرم است که در شرایط استاندارد دما و فشار، سبک‌ترین فلز و کم‌چگالی‌ترین عنصر جامد است. واکنش‌پذیری بالای لیتیوم سبب شده که هرگز به‌صورت عنصری آزاد در طبیعت یافت نشود و همواره در بخشی از یک ترکیب شیمیایی که بیشتر یونی است، قرار داشته باشد. از آنجایی که لیتیوم در آب حل می‌شود، یون آن در آب اقیانوس‌ها و به‌صورت نمک در آب‌ها و خاک رس هم دیده می‌شود. لیتیوم و ترکیب‌های آن، کاربردهای فراوانی دارند از جمله در تولید شیشه، سرامیک و ساخت بدنه فضاپیماها مورداستفاده قرار می‌گیرند.

یکی از مهم‌ترین موارد استفاده از این فلز ارزشمند، ساخت باتری‌های لیتیومی خودروهای الکتریکی است، بنابراین در بازار جهانی، مشتریان پر و پا قرصی دارد و گفته می‌شود که هر کیلوگرم لیتیوم فلزی به‌طور تقریبی ۱۶۰ دلار به‌فروش می‌رسد.

> وجود ماده معدنی لیتیوم در رسوبات دریاچه، ارومیه یک موضوع زمین‌شناسی و ناشی از نهشته شدن رسوبات وارده از حوضه‌های آبخیز یا آبریز دریاچه است و ظرفیتی طبیعی است که اگر دریاچه خشک هم نشود، قابل‌بهره‌برداری است

آیا می‌توان از بستر دریاچه ارومیه لیتیوم برداشت کرد؟

دریاچه ارومیه در اصل یک فروافتادگی زمین‌شناسی است که محل ورود رواناب‌های سطحی بوده و در دوران بالا آمدن فلات ایران از آب به‌وجود آمده است.

پس از آن دوره نیز، تخلیه رواناب‌های سطحی و زیرزمینی حوضه‌های آبخیز منتهی به این دریاچه، آب آن را تامین کرده است. با تبخیر آب از سطح دریاچه، کاهش ورود رواناب‌ها به آن و برداشت بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی، توازن بین ورودی و خروجی آب بر هم خورده که به‌تدریج سبب خشک شدن گستره دریاچه شده و کار به‌جایی رسیده که امروزه با معضل خشکی کامل روبه‌رو است.

وجود ماده معدنی لیتیوم در رسوبات دریاچه، یک موضوع زمین‌شناسی و ناشی از نهشته شدن رسوبات وارده از حوضه‌های آبخیز یا آبریز دریاچه است و ظرفیتی طبیعی است که اگر دریاچه خشک هم نشود، قابل‌بهره‌برداری است.

مطرح شدن موضوع استخراج لیتیوم در این روزها که حرف از خشک شدن کامل دریاچه به‌میان آمده چه معنایی دارد؟

مطرح شدن این موضوع تنها می‌تواند توجیهی جایگزین برای نابود شدن دریاچه ارومیه باشد. به‌عبارت دیگر، معنای ضمنی آن این است که «عیبی ندارد، حالا که دریاچه خشک شده است، می‌توان از آن لیتیوم برداشت کرد»، اما همان‌طور که در پاسخ به سوال قبلی گفته شد، وجود لیتیوم و برداشت آن هیچ ارتباطی به خشک شدن دریاچه ندارد. باوجود دریاچه هم می‌شود این عنصر معدنی را استخراج و استحصال کرد.

این توجیه مثل آن است که بگوییم شخصی کفش ندارد و پاسخ بشنویم که خدا را شکر کند که پا دارد!

به‌تازگی یکی از نماینده‌های مجلس گفته که اصلا تاکنون طرح احیای دریاچه ارومیه اجرا نشده و طرح‌های ارائه‌شده فقط در دست بررسی بوده‌اند. آیا این همه هزینه در این همه سال فقط صرف مطالعه شده است؟

البته در اینکه باید وضعیت فعلی اقدامات احیای دریاچه ارومیه موردبررسی قرار گیرد، شکی نیست و هر کسی باید پاسخگوی عملکرد خود باشد.

همان‌طور که گفته شد، علت اصلی خشک شدن دریاچه به زبان ساده عبارت است از: برهم‌خوردن تعادل و توازن بین ورودی آب به دریاچه و خروجی از آن. این مشکل خود از مجموعه‌ای مسائل و مشکلات گوناگون ناشی شده است.

توسعه بی‌رویه کشاورزی بدون‌توجه به شرایط و خصوصیات اقلیمی، هیدرولوژیکی و هیدروژئولوژیکی، در نظر نگرفتن حقابه زیست‌محیطی، بی‌توجهی به اعمال مدیریت بهینه در بهره‌برداری از منابع آب و مدیریت در حوضه‌های آبخیز، نبود توجه به پکپارچگی طرح‌ها و برنامه توسعه‌ای در حوضه آبریز دریاچه، نبود تعاملات میان‌سازمانی، بخشی و جوامع ساکن و بهره‌برداری‌کننده، از جمله این مسائل و مشکلات به‌شمار می‌رود.

این پرسش را که برای احیای دریاچه تاکنون چقدر هزینه شده است و چرا این طرح‌ها و برنامه‌ها به سرانجام نرسیده و موثر نبوده باید مسئولان طرح پاسخگو باشند، اما در هر حال نمی‌توان عامل اصلی را فقط و فقط تغییر اقلیم دانست و گناه را به گردن آن انداخت.

سدسازی روی رودخانه‌هایی که رواناب‌های تولیدی در آنها به دریاچه تخلیه می‌شوند و به‌ویژه بر حقابه‌های دریاچه، برداشت بی‌رویه از منابع زیرزمینی بدون در نظر گرفتن اقدامات لازم در زمینه حفظ تعادل و توازن هیدرولوژیکی آبخوان‌ها، ایجاد مطالبه‌گری آب در اثر توسعه بی‌رویه کشاورزی و فقدان نظارت بر الگوی کشت باتوجه به میزان آب موجود عواملی هستند که منجر به خشک شدن تدریجی این دریاچه شده‌اند.

آیا اهمال‌کاری‌ها در احیای دریاچه ارومیه تعمدی نبوده است؟

پاسخ به این پرسش که اهمال‌کاری در احیای دریاچه ارومیه عمدی یا غیرعمدی بوده، موضوع «نوشداروی بعد مرگ سهراب» است و نمی‌تواند راهگشای حل مسئله باشد.

و این پرسش که دریاچه باید باشد یا نباشد، شعری از سهراب سپهری را تداعی می‌کند که گفته است «اگر کرم نبود، زندگی چیزی کم داشت»! فاجعه مرگ این دریاچه از زمانی شروع شد که بعد سدسازی روی زرینه‌رود و سیمینه‌رود حقابه دریاچه برای حفاظت از آن نادیده گرفته شد. به‌بیان دیگر، در احداث سدهای ذخیره‌ای ۲ موضوع مدیریتی مهم شامل حقابه زیست‌محیطی و کشاورزی باید در نظر گرفته شود و از طریق تجزیه و تحلیل بلندمدت داده‌های هواشناسی و هیدرولوژیکی باید خشکسالی‌ها و وقایع احتمال قابل‌رخداد در طول عمر مفید سدها پیش‌بینی و با دقت و وسواس زیاد بر رعایت آن نظارت شود.

در خشکسالی‌ها نیز اولویت ویژه باید به حقابه زیست‌محیطی داده شود. آنچه مسلم است سدسازی از تصمیمات استراتژیک است که مدیریت آن نیز باید براساس روش‌های مدیریت راهبردهای استراتژیک با روش‌های ارزیابی با دقت زیاد مبتنی بر نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها و با استفاده از مدل‌های ترکیبی مانند مدل‌ها و تکنیک‌های تصمیم‌گیری چندمعیاره فازی باشد.

توجه نکردن به موارد یادشده به‌ویژه توسعه کشاورزی، تغییر بی‌رویه کاربری اراضی، فقدان تعاملات بین‌سازمانی و بخش‌های مختلف اجرایی و عواملی از این دست، همزمان با ظهور اثرات تغییر اقلیمی موجب شده به‌تدریج توان تولید آب کاهش یابد.

در حال حاضر الگوی کشاورزی در تطبیق با قابلیت‌ها و ظرفیت‌های طبیعی نیست، به‌طوری که برای تداوم کشاورزی غیرپایدار اقدام به بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آب زیرزمینی شده است. علاوه بر این، سدسازی‌های متعدد، مانند احداث سدهای شهر چای و تلخه‌رود و... مزید بر علت شده و همزمان با افزایشی شدن روند تبخیر از سطح دریاچه، میزان ورودی آب به دریاچه کاهش یافته است، به این ترتیب، روشن است که بروز این مشکل، ریشه در اقداماتی دارد که در سالیان سال قبل انجام شده است.

از طرف دیگر، حجم مفید دریاچه یا مخزن سدها نیز به‌تدریج در اثر انباشت رسوبات کاهش داشته ، اما نه‌تنها بهره‌برداری از منابع آب کاهش پیدا نکرده، بلکه افزایشی هم شده. این معضل عمومی در کشور است و متاسفانه مختص دریاچه ارومیه و سدهای احداث‌شده در حوضه آبریز آن نیست.

در اثر انباشت رسوبات ناشی از رخداد انواع فرسایش آبی در مخازن سدها چه اتفاقی می‌افتد؟

ورود رسوبات ناشی از فرسایش آب به رودخانه‌ها و حمل آنها به مخزن سدهای احداث‌شده روی آنها موجب کاهش عمر مفید سد در ذخیره آب پیش‌بینی‌شده خواهد شد.

تهیه و اجرای طرح‌های حفاظت خاک در حوضه‌های آبخیز سدها؛ همزمان با انجام مطالعات سدسازی و در طول دوره احداث و بعد از آن (به‌صورت تعاملی و اشتراکی با دستگاه‌های مسئول) و تاکید ویژه بر مشارکت‌های مردمی و اجرای برنامه‌های مرتبط با این موضوع برای ارتقای آگاهی بهره‌برداران موجب کاهش صدمات و خسارت‌های ناشی از انباشت رسوبات در مخازن سدها خواهد شد.

این پدیده صرف‌نظر از سایر پیامدهای فنی مرتبط با فرسایش خاک امکان تامین آب از سدها را کاهش می‌دهد و در نهایت عملکرد سدها را به‌صفر می‌رساند، متاسفانه چنین مواردی با بی‌توجهی به نظرات کارشناسی و حمایت از طرح جامع حفاظت خاک و تخصصیص بودجه لازم در کشور روبه‌رو بوده و هست.

سوال این است که چرا به چنین چالش‌هایی با این درجه از اهمیت توجه لازم مبذول نشده است، به‌هر روی، امروزه بیش و پیش از هر اقدامی ضروری است. به نظرات تخصصی افراد و خرد جمعی کارشناسان مراجعه و از ظرفیت‌های موجود نهایت بهره‌گیری انجام تا راهی برای برون‌رفت از این مشکل پیدا شود.

جای بسی تاسف است که به‌طورمعمول کارها در کشور ما از همان جایی شروع می‌شود که پیشینیان آغاز کرده‌اند، نه از آنجایی که آنها کار را به‌پایان رسانده‌اند.

به‌نظر می‌رسد، ضروری است مشکل را در «کارشناسی» اموری همچون احیای دریاچه ارومیه جست‌وجو و برای رفع این چالش‌ها باید تصمیماتی اتخاذ کرد که مبتنی بر خردجمعی کارشناسان و بهره‌گیری از حداکثر دانش ملی و بین‌المللی باشد.

در پایان، نتیجه می‌گیریم مشکل احیای دریاچه ارومیه، در مرحله اول کارشناسی و بعد مدیریتی است.

سخن پایانی

اظهارات دیگر فعالان و کارشناسان محیط‌زیست هم در راستای سخنان دکتر قدوسی، پیشکسوت حوزه حفاظت خاک و آبخیزداری، تاکیدی است بر عمدی نبودن اهمال‌کاری‌ها، اما آنها نیز بر بی‌تدبیری و از دست رفتن زمان طلایی احیای ارومیه تاکید دارند.

چنانچه رسول اشرفی‌پور، کارشناس محیط‌زیست درباره احتمال عمدی بودن خشک شدن دریاچه ارومیه به «روزگارمعدن» گفت: چرا امروز به‌جای بررسی مسئله اصلی که حیات ما را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد، یک دفعه بحث استخراج ماده‌ای گران‌قیمت به‌میان آمده است؟

وی افزود: استخراج لیتیوم از بستر دریاچه مبحثی انحرافی است.

این کارشناس حوزه محیط‌زیست، بااشاره به اینکه تاثیرات پدیده تغییرات اقلیمی انکارناپذیر است، گفت: البته تنها ۳۰ درصد از تخریب زیست‌بوم‌های ما به‌ویژه منابع آبی، به‌علت این معضل است و مابقی عامل انسانی دارد.

اشرفی‌پور ادامه داد: ما ضروری است، کاری کنیم که دریاچه ارومیه ما به همانی تبدیل شود که بود، نه اینکه به استخراج لیتیوم و مباحثی از این دست، دل خوش کنیم.

وی در پایان گفته‌های خود، بااشاره به اینکه دیر به فکر احیای دریاچه افتاده‌ایم، گفت: چاره‌ای جز این نداریم که با عزمی جدی در حوزه سیاست‌گذاری، اصلاح قوانین، تخصیص منابع عوامل تخریب را کاهش دهیم و مهار کنیم و گناه کوتاهی‌های خود را به گردن شرایط و عواملی دیگر نیندازیم.

افزایش واردات ماشین‌آلات معدنی به کشور

در چهار ماهه نخست امسال حدود ۳۴.۵ میلیون دلار انواع ماشین‌آلات معدنی و راه‌سازی وارد کشور شده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، رشد ۳.۲ درصدی داشته است.

به گزارش ایراسین، براساس آخرین گزارشی که اتاق بازرگانی تهران منتشر کرده است، از این میزان واردات، ۱۹ میلیون دلار آن مربوط به انواع بیل مکانیکی مستعمل بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل (۳.۰۳ میلیون دلار) رشد ۶ برابری داشته است.

همچنین براساس این گزارش، ماشین‌آلات معدنی و راهسازی از ۸ کشور آلمان، مالزی، کره جنوبی، ژاپن،

امارات متحده عربی، چین، عمان و ترکیه وارد شده که از میان آنها امارات متحده عربی با سهم ۶۷ درصدی، اصلی‌ترین مبدا واردات انواع ماشین‌آلات معدنی به کشور بوده است. این گزارش همچنین به میزان واردات ماشین‌آلات در سال ۱۴۰۰ اشاره کرده و آورده است: در سال ۱۴۰۰ ارزش کل واردات ماشین‌آلات معدنی و راهسازی به کشور حدود ۱۴۱ میلیون دلار بوده که در مقایسه با سال ۱۳۹۹، رشد ۲.۹ برابری داشته است.

در ادامه این گزارش نیز به واردات ماشین‌آلات معدنی در جهان اشاره شده و آمده است: در سال ۲۰۲۱ کل ارزش واردات ماشین‌آلات معدنی و راهسازی توسط کشورهای جهان بیش از ۵۴ میلیارد دلار بوده که در مقایسه با سال قبل از آن، ۴۲ درصد رشد داشته است.

این گزارش می‌افزاید: کشورهای امریکا، کانادا، روسیه، آلمان و هلند پنج کشور مهم واردکننده ماشین‌آلات معدنی و راهسازی هستند و در میان کشورهای در حال توسعه نیز کشورهای روسیه، اندونزی، لهستان و شیلی و تایلند بالاترین واردات را در سال ۲۰۲۱ داشته‌اند.

براساس این گزارش، در بین کشورهای همسایه نیز ترکیه با واردات ۶۴۳ میلیون دلار در رتبه نخست قرار دارد و پس از آن، عربستان سعودی با رقم ۴۳۱ میلیون دلار و امارات متحده عربی با رقم ۳۹۰ میلیون در رتبه دو م و سوم واردات ماشین‌آلات معدنی و راهسازی قرار دارند.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ چهارشنبه
۲۳ شهریور ۱۴۰۱
۱۷ صفر ۱۴۴۴
۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۲۰

قدردانی ویژه رئیس سازمان تامین اجتماعی از ذوب‌آهن

رئیس سازمان تامین اجتماعی در دیداری سرزده از خطوط تولید کارخانه ذوب‌آهن اصفهان و مجتمع بهداشتی درمانی شهید مطهری این شرکت بازدید کرد.

به گزارش روابط‌عمومی ذوب‌آهن، میرهاشم موسوی در این بازدیدها، افزایش بازدهی دارایی‌ها و بهره‌وری را در مجموعه این سازمان مورد تأکید قرار داد و گفت: با توجه به نیاز روز کشور به محصولات هایتک لازم است در امر توسعه، تولید این محصولات در نظر گرفته شود که الحمداله این مقوله در کشور شروع شده است.

موسوی، نقش سازمان‌های بالادستی را در پیگیری برای اصلاح قوانین در جهت رفع مشکلات و موانع تولید حایز اهمیت دانست و تصریح کرد: در این راستا سازمان تامین اجتماعی برای تسهیل در امر تولید و رفع موانع آن از هیچ حمایتی دریغ نخواهد کرد.

توجه ویژه به سلامت کارکنان و جامعه و محیط‌زیست مقوله‌های بود که رئیس سازمان تامین اجتماعی بر آن تأکید کرد و افزود: با استفاده از ابزارهای مدیریتی باید عقب‌افتادگی‌ها جبران شود و برای احقاق حقوق و جلوگیری از تضییع حقوق سهامداران سازمان که بیش از ۵۰درصد جامعه تشکیل می‌دهند، تمام تلاشمان را باید به کار بگیریم.

وی در خصوص تلاشگران عرصه تولید و صنعت ذوب‌آهن اصفهان، گفت: با همه محدودیت‌ها و موانعی که صنعت فولاد با آن دست به گریبان است مجموعه ذوب‌آهن اصفهان توانسته‌اند با برنامه‌های علمی و شاخص محور بر این مشکلات و موانع فایق آیند و علاوه بر افزایش کمی تولید ۳درصدی بیشتر از برنامه تدوین شده، ۱۲ نوع محصول جدید و صنعتی با ارزش‌افزوده بسیار بالا و سودآور را به سبد محصولات خود بیافزایند.

رئیس سازمان تامین اجتماعی با بیان اینکه عملکرد تولید ذوب‌آهن اصفهان در امسال و برای نخستین‌بار در طول ۵۵ سال از زمان تاسیس، از برنامه و هدف تعیین شده پیشی گرفته است، تأکید کرد: این عملکرد مطلوب نیازمند زیرساخت‌ها و برنامه هایی مانند تأمین به موقع مواد اولیه، حامل‌های انرژی، فناوری‌های لازم، تعمیرات به موقع و آمادگی تجهیزات، تأمین نقدینگی، فروش و صادرات، حفظ روحیه و انگیزه کارکنان و... است که شواهد امر نشان می‌دهد مسئولان این شرکت برای یکایک آنها برنامه داشته و به بهترین وجه از عهده آنها برآمده‌اند.

وی به حمایت‌های ذوب‌آهن از صنایع گوناگون نیز پرداخت و افزود: این شرکت چه در تامین و چه در تولید و فروش باعث رونق فضای کسب و کار در صنایع بالادستی و پایین‌دستی شده است.

موسوی، محصولات صنعتی جدید ذوب‌آهن اصفهان را پیشران نهضت ملی مسکن عنوان کرد و افزود: خانواده بزرگ تعاون، کار و رفاه اجتماعی با توانمندی‌ها و تولید محصولات مختلف ساختمانی، برای نهضت ملی مسکن تکیه گاه مطمئنی، محسوب می‌شوند.

وی در بازدید از بخش‌های مختلف مجتمع بهداشتی و درمانی شهید مطهری نیز گفت: تجهیزات به روز این مجتمع درمانی و طب کار آن، بستر مناسبی برای ارائه خدمات با کیفیت به مجموعه ذوب‌آهن اصفهان و جامعه پیرامون را فراهم کرده است.

موسوی با قدردانی از همکاران تلاشگر مجتمع بهداشتی درمانی شهید مطهری، افزود: همکاران در این بیمارستان علاوه بر ارائه خدمات به بیماران در تشدید موج‌های کرونا که یکی از بیمارستان‌های موفق بوده، در استان اصفهان نیز به عنوان پیشگام در خط مقدم مبارزه با این ویروس منحوس از هیچ کوششی فروگذار نبوده‌اند.

رئیس سازمان تامین اجتماعی تجهیزات به‌روز و کیفیت و کمیت خدمات بیمارستان شهید مطهری را از نکات مثبت خدمت به دردمندان دانست و تأکید کرد: در این بازدیدها با دیدن دستاوردهای تولیدی، توسعه‌ای، محیط‌زیستی و... در ذوب‌آهن اصفهان و بیمارستان مجهز و به روز شهید مطهری لازم می‌دانم با سلام و خداقوت به یکایک تلاشگران و همکارانم در مجموعه بزرگ ذوب‌آهن اصفهان در گستره صنعت و بهداشت و درمان، از کارگران، کارشناسان، مدیران و مدیریت عالی این شرکت برای برنامه‌ها و عملکرد خوبی که دارند و به ویژه برای ثبت رکوردهای اخیر قدردانی و تشکر ویژه‌ای داشته باشم.

در نخستین نشست هم‌اندیشی مسئولان اداری شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه مطرح شد

اشتغال بیش از ۱۳ هزار نیروی پیمانکار در فولاد مبارکه

گروه معدن

نخستین نشست هم‌اندیشی مسئولان اداری شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه با حضور رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه، جمعی از مسئولان اداری شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه، مدیر منابع انسانی پیمانکاران و مدیر بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست شرکت فولاد مبارکه برگزار شد.

به گزارش ایراسین، محمد شیخی، رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه در این نشست اظهار کرد: فولاد مبارکه طی یک سال گذشته با ایجاد واحدی تحت عنوان «واحد مدیریت منابع انسانی پیمانکاران» گام بلندی در رفع دغدغه‌های حوزه منابع انسانی، پیمانکاران و همچنین اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه برداشته است.

وی افزود: در یک سال اخیر، بسیاری از امور مرتبط با حوزه منابع انسانی که پیگیری آن بر عهده اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه بوده، توسط فولاد مبارکه به بهترین شکل ممکن انجام شده و از وقوع بسیاری از مشکلات پیشگیری شده است.

نیمی از کارگران شهرستان مبارکه در فولاد مبارکه شاغل هستند

رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه خاطرنشان کرد: حوزه مدیریت منابع انسانی پیمانکاران فولاد مبارکه باید روزبه‌روز تقویت شود تا بتواند اقدامات مؤثرتری در این حوزه به انجام برساند؛ چراکه بیش از ۵۵ درصد نیروی کار فولاد مبارکه را نیروهای پیمانکار تشکیل می‌دهند.

وی با بیان اینکه در شهرستان مبارکه ۵۰ هزار کارگر مشغول به کار هستند، اذعان داشت: نیمی از کارگران این شهرستان در شرکت فولاد مبارکه شاغل هستند و بیش از نیمی از کسانی که در این شرکت کار می‌کنند به‌عنوان پیمانکار مشغول به فعالیت‌اند.

همکاری ۱۵۰ شرکت پیمانکار با فولاد مبارکه

شیخی با بیان اینکه نزدیک به ۵۰۰ شرکت صنعتی در شهرستان مبارکه فعالیت دارند، تصریح کرد: از این میان ۱۵۰ شرکت به‌صورت پیمانکار با فولاد مبارکه همکاری دارند.

وی بیان کرد: اگر ما در مجموعه‌ای بتوانیم نیروی انسانی را به سرمایه انسانی تبدیل کنیم، قدم بسیار بزرگی در افزایش بهره‌وری برداشته‌ایم. فولاد مبارکه این همت را داشته و این گام را برداشته تا در کنار کمیت، کیفیت نیروی انسانی را نیز ارتقا دهد و در حوزه توانمندسازی نیروی انسانی هم قدم‌های ارزشمندی بردارد.

رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه با اشاره به اقدامات مؤثر فولاد مبارکه در راستای افزایش انگیزه سرمایه‌های انسانی گفت: فولاد مبارکه به‌خوبی توانسته بسیاری از مشکلات و معضلاتی را که بر سر راه نیروی کار بوده است برطرف کند.

ارتباط مؤثر فولاد مبارکه با اداره کار شهرستان

وی با بیان اینکه فولاد مبارکه ارتباط مؤثری با اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه برقرار کرده است، تأکید کرد: مدت‌زمان رسیدگی به پرونده‌های روابط کار در هیات تشخیص و حل‌اختلاف اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه ۵۴ روز است که در این زمینه رتبه اول استان اصفهان را کسب کرده‌ایم.

ایجاد شورای سازش ویژه شرکت فولاد مبارکه

وی افزود: شرکت‌هایی که ماهیت کار دائم دارند، موظفند پایه سنوات تجمیعی از سال ۱۳۹۱ به بعد را محاسبه و در پایه حقوقی کارکنان خود اعمال کنند، چراکه در بسیاری از موارد اشتباه محاسبه شده است. چنین مواردی باید قبل از اینکه منجر به شکایت شود، حل‌وفصل شدند.

رئیس اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مبارکه گفت: درصدد احیای شوراهای سازش در شهرستان مبارکه هستیم. زمانی این شوراها با دارا بودن ماهیت قانونی ایجاد شدند، اما در مقطع دیگری متوقف شدند. شورای سازش ویژه شرکت فولاد مبارکه و شورای سازش ویژه شهرک صنعتی سه‌راهی مبارکه به‌زودی ایجاد خواهد شد تا پرونده‌ها به‌صورت توافقی به نتیجه برسند.

بین نیروهای اصلی و پیمانی تفاوتی قائل نیستیم

حسین مدرسی‌فر، مدیر بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست شرکت فولاد مبارکه در این نشست عنوان کرد: فلسفه وجودی شرکت فولاد مبارکه، تحقق شهروند-شرکتی مسئولیت‌پذیر برای خلق آینده‌ای بهتر است.

وی با اشاره به پیشرو بودن فولاد مبارکه برای رفع مشکلات پیمانکاران خود افزود: تأسیس واحد مدیریت نیروی انسانی پیمانکاران در فولاد مبارکه نقطه عطفی برای رفع مشکلات این حوزه به‌صورت سیستمی است. مدیر بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست شرکت فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: نوع خدمات فولاد مبارکه به کارکنان رسمی و پیمانکاران خود یکسان است و تفاوتی میان این دو طیف قائل نیستم. وی ادامه داد: وضعیت بیمه تکمیلی درمان نیروهای شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه در امسال هیچ تفاوتی با نیروهای فولاد مبارکه ندارد و با افزایش تعداد مراکز دندانپزشکی، خدمات مربوطه را در اختیار پیمانکاران و خانواده‌های آنان قرار دادیم.

اجرای طرح جامع سلامت برای پیمانکاران

مدرسی‌فر اذعان داشت: برنامه طرح جامع سلامت برای کلیه کارکنان فولاد مبارکه و پیمانکاران این شرکت راه‌اندازی و اجرا خواهد شد تا خانواده‌های نیروهای پیمانکار نیز از خدمات درمانی به‌طور کامل بهره‌مند شود.

وی با تأکید بر اهمیت ایمنی برای نیروهای شرکت‌های پیمانکار تصریح کرد: با تمهیدات اندیشیده‌شده، اقدامات مؤثری در این زمینه انجام شده و گام‌های بیشتری نیز برداشته خواهد شد.

مشکل پیمانکاران صرفا پرداخت حقوق ماهانه نیست

مالک شیخی، مدیر منابع انسانی پیمانکاران شرکت فولاد مبارکه در این نشست ضمن قدردانی از همکاری‌های مدیریت بهداشت حرفه‌ای، ایمنی و محیط‌زیست برای ارائه خدمات بیشتر به نیروهای شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه گفت: هدف ما افزایش رضایت و انگیزه شغلی پیمانکاران است که این امر منجر به افزایش بهره‌وری آنان خواهد شد و در نهایت نیز سهامداران فولاد مبارکه منتفع خواهند شد.

وی با بیان اینکه مشکل پیمانکاران صرفا حقوق ماهانه آنان نیست، افزود: رضایت شغلی بر اساس یک مدل جهانی، دارای ۶ محور است که تنها یکی از آنها پرداخت حقوق به کارکنان است و محورهای دیگر آن شامل شرایط محیط کار، سرپرستی، ارتقای شغلی، ماهیت و روابط کار است.

مدیر منابع انسانی پیمانکاران شرکت فولاد مبارکه با اشاره به در نظر گرفتن بسته جبران خدمت در راستای ارتقای رضایت شغلی پیمانکاران تصریح کرد: با طراحی و اجرای سیستم فرآیندی صدور مجوز فعالیت پیمانکاران، از بسیاری از کاغذبازی‌ها در فولاد مبارکه جلوگیری به عمل آمد.

وی بیان کرد: یکی از مهم‌ترین و بزرگ‌ترین اقداماتی که در حمایت از نیروهای شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه طی یک سال اخیر صورت گرفته، برقراری بیمه تکمیلی درمان و افزایش سقف پرداخت هزینه‌های درمان بوده که در این راستا، ۱۳ مورد از موارد پرداخت هزینه‌های درمانی پیمانکاران فولاد مبارکه و خانواده‌های آنان نامحدود شد و برخی از سقف‌های هزینه‌ای نیز برای پیمانکاران برداشته خواهد شد.

شیخی تأکید کرد: بر اساس پیمایش انجام‌شده و پراکندگی سکونت پیمانکاران فولاد مبارکه، در ۴ کلینیک دندانپزشکی در شهرهای زرین‌شهر، مبارکه و اصفهان، اقدامات ترمیمی با ۲۰ درصد فرانشیز صورت می‌گیرد.

سیستم امتیازدهی برای جذب نیروهای پیمانی

وی با اشاره به راه‌اندازی سیستم امتیازدهی ابرازکرد: اگر کسی تقاضای اشتغال در شرکت‌های پیمانکاری فولاد مبارکه را داشته باشد، در صورت بومی بودن، فرزند ایثارگر بودن، فرزند بازنشسته فولاد مبارکه بودن و متأهل بودن امتیاز بیشتری برای استخدام در این شرکت‌ها را خواهد داشت.

مدیر منابع انسانی پیمانکاران شرکت فولاد مبارکه اضافه کرد: با پیگیری‌های صورت‌گرفته و موافقت اعضای هیات‌مدیره فولاد مبارکه، مجوز پرداخت پاداش بابت ثبت رکوردهای تولید به کلیه پیمانکاران بر اساس نظام تعریف‌شده‌ای اخذ شد.

وی با اشاره به فراهم شدن امکان انجام معاینات دوره‌ای برای پیمانکاران فولاد مبارکه بیان کرد: رسیدگی به شکایات نیروهای شرکت‌های پیمانکار در حوزه‌های مختلف معوقات، قراردادها، قانون کار و تأمین اجتماعی در صورت به وجود آمدن شرایط لازم در فولاد مبارکه، انجام خواهد شد.

شیخی با بیان اینکه تعداد نیروهای شرکت‌های پیمانکار فولاد مبارکه از ۱۰ هزار و ۴۷۲ نفر سال گذشته به ۱۳ هزار و ۲۸۰ نفر در سال جدید افزایش پیدا کرده است، اضافه کرد: ساماندهی پیمانکاران دست‌دوم نیز در دستور کار فولاد مبارکه قرار گرفته است.

بر اساس این گزارش، در پایان این نشست، از مسئولان اداری برتر شرکت‌های پیمانکاری فولاد مبارکه تقدیر شد.

عکس: روزگار معدن

سند توسعه نوآوری ذوب‌آهن اصفهان تدوین می‌شود

معاون برنامه‌ریزی و توسعه ذوب‌آهن اصفهان گفت: تسهیل در شکل‌گیری الگوی جدید تعامل ذوب‌آهن اصفهان و مراکز علمی، پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان و همچنین تدوین برنامه و سند توسعه نوآوری شرکت را از اهداف تاسیس این مدیریت برشمرد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت ذوب‌آهن اصفهان، با تصویب کمیته ساختار ذوب‌آهن اصفهان، مدیریت نوآوری و راهبری فعالیت‌های دانش‌بنیان در حوزه معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شرکت تاسیس و سعید جعفری به عنوان مدیر این مدیریت منصوب شد.

علیرضا رضوانیان، معاون برنامه‌ریزی و توسعه ذوب‌آهن اصفهان در این آئین اظهار کرد: بسترسازی مناسب برای ایجاد حق مالکیت فناوری و زمینه‌سازی برای تبدیل ذوب‌آهن اصفهان به شرکت پیش‌رو و صاحب فناوری‌های دانش‌بنیان، شناسایی، ارزیابی و پرورش ایده‌های نوآورانه و دانش‌بنیان، همسو با نیازهای شرکت با استفاده از تجاری‌سازی ایده‌های برگزیده پیشنهادهای فنی دریافت شده، تامین شرایط و امکانات لازم جهت توسعه کارآفرینی و خلق ارزش از طریق تولید دانش با تکیه بر توان داخلی شرکت و نخبگان خارج از سازمان، از دیگر اهدافی است که باعث شد این مدیریت تاسیس شود.

مرتضی شیرین‌پرور، مدیر تحقیق و توسعه شرکت ذوب آهن نیز عنوان کرد: اقدامات و فعالیت‌های تحقیق و توسعه و فرآیندهای نوآوری در راستا و مکمل یکدیگر است. همکاری و تعامل مستمر این مجموعه‌ها با همدیگر و همچنین با سایر بخش‌ها و مدیریت‌های شرکت، زمینه‌ساز تعالی و ارتقای روزافزون ذوب‌آهن اصفهان خواهد شد.

جعفری نیز در این راستا مطرح کرد: ورود به فعالیت فناورانه توسط شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی، نشانه بلوغ این واحدها است و با تاسیس این مدیریت، زمینه حرکت به سمت دانش‌بنیان شدن ذوب‌آهن اصفهان و شرکت‌های تابعه آن فراهم شده است.

شایان ذکر است سعید جعفری در سال ۱۳۷۲ با مدرک مهندسی مکانیک در ذوب‌آهن اصفهان استخدام شد و پیش از این در مدیریت مهندسی کارخانه، مدیریت تحقیق و توسعه، مدیریت آموزش و توسعه منابع انسانی و شرکت قائم رضا خدمت کرده و در بسیاری از پروژه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی، مهندسی و اجرایی شرکت حضور داشته است.

وی همچنین محقق برتر استانی و کشوری، دارنده گواهینامه بازرسی از شرکت پوسکو کره جنوبی و ممیز انرژی از سازمان بهینه‌سازی مصرف انرژی را در کارنامه پژوهشی خود دارد.

انتقاد از دیدگاه دولت در واردات ماشین آلات معدنی

دبیر انجمن زغال سنگ ایران گفت: متاسفانه دیدگاه دولت درباره واردات ماشین‌آلات معدنی و واردات ماشین‌های سواری و لوکس، یکسان است.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، سعید صمدی افزود: به عنوان نمونه بولدوزری که وارد می‌شود هیچ‌وقت در خیابان‌های تهران دور نمی‌زند بلکه به جایی می‌رود که با تولید و اشتغال، ایجاد ثروت می‌کند و با ایجاد اشتغال در کشور، رشد اقتصادی را نیز به دنبال دارد، اما متاسفانه چندین سال است واردات ماشین‌آلات معدنی ممنوع شده یا با مجموعه تبصره‌هایی، این ماشین‌آلات وارد نمی‌شود ضمن اینکه این ممنوعیت، موجب شده عمر ناوگان ماشین‌آلات معدنی، بیش از ۲۰ سال شود.

وی با اشاره به زیان این ممنوعیت‌ها، برای معادن کوچک مقیاس و متوسط در کشور، گفت: معادن کوچک مقیاس، بخش عمده‌ای از معادن کشور را دربرمی‌گیرند و عمده اشتغال، تولید و توسعه معدنی، در معادن کوچک و متوسط انجام می‌شود که این موضوع سبب شده، هزینه معدنکار افزایش یابد.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران افزود: بالا رفتن هزینه معدنکاری، موجب می‌شود در عمل محصولات معدنی با نرخ بالاتری استخراج شود و در این بین هم مصرف‌کننده ایرانی هزینه بیشتری بابت محصولات پرداخت می‌کند و هم در بسیاری از حوزه‌ها، رقابت را از دست می‌دهیم.

صمدی با اشاره به وجود تفاوت عمده میان ماشین‌آلات معدنی و ماشین‌آلات راهسازی، گفت: ممکن است شرکتی مدعی توانایی ساخت بخشی از این ماشین‌آلات باشد، اما ابتدا باید ظرفیت تولید در این شرکت را ببینیم که آیا توانایی و تجربه ساخت دارد و یا تا کنون چند دستگاه ماشین‌آلات عرضه کرده است؟

وی با اشاره به ارائه راهکاری برای خروج از بحران تامین ماشین‌آلات معدنی تاکید کرد: دولت باید بدون هیچ محدودیتی به معدنکارانی که صادرات مواد معدنی دارند اجازه دهد تا از محل ارز صادراتی، ماشین‌آلات مورد نیاز معادن و صنایع معدنی را وارد کنند و اینکه می‌گوییم از محل ارز صادرات مواد معدنی بیشتر به این دلیل است که در زمینه مسائل ارزی، به بانک مرکزی هم فشار نیاید.

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران گفت: اگر فکر اساسی برای واردات ماشین‌آلات روز مواد معدنی و خام نشود در آینده در بخش‌های مختلف معدن قدرت رقابت خود را از دست خواهیم داد.

جذب نیروهای جدید در «فولاد بناب» در دستورکار

مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب گفت: جذب نیروهای جدید در فولاد صنعت بناب با توجه به اجرای طرح‌های توسعه‌ای در این صنعت در دستور کار است.

به گزارش فلزات آنلاین، محمد کشانی در خصوص اهمیت اجرای طرح‌های توسعه‌ای، اظهار کرد: حیات و بقای هر سازمان و پویایی و نشاط آن وابسته به ایجاد طرح‌های توسعه‌ای و گسترش فعالیت‌ها و ارائه محصولات جدید است. از این رو، اجرای طرح‌های توسعه‌ای بسیار حائزاهمیت است و مجتمع فولاد صنعت بناب نیز از این قاعده مستثنا نیست و با نگاه توسعه‌ای رو به حرکت است.

وی در ارتباط با اولویت‌های اصلی این مجتمع در اجرای طرح‌های توسعه‌ای، عنوان کرد: فولاد صنعت بناب در اولویت این طرح‌ها با اجرای پروژه‌های زیر سقف افزایش توان تولیدی هم در بحث ذوب و نورد را دنبال می‌کند و تقریبا با اتمام این طرح‌ها ظرفیت تولیدی دو برابر خواهد شد.

مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب ضمن اشاره به چشم‌انداز این مجموعه در خصوص توسعه تولید، مطرح کرد: برای سال‌های آتی، پیش‌بینی و چشم‌انداز تعریف شده تولید محصول جدید و برنامه‌ریزی برای تامین پایدار مواد اولیه در دستور کار قرار گرفته است که طبیعتا نیاز به برنامه‌ریزی برای ایجاد بازارهای جدید داخلی و خارجی و بهره‌گیری از ظرفیت هلدینگ گسترش صنایع و معادن را در پی خواهد داشت. کشانی به طرح‌های توسعه‌ای این شرکت اشاره کرد و گفت: پروژه‌های زیر سقفی به منظور افزایش توان تولیدی ذوب و نورد در حال انجام است و پروژه‌های دیگر مربوط به شرکت گسترش فولاد شهریار اعم از بار انداز ریلی، فروسیلیس، اکسیژن پلنت و... مراحل مختلف عملیاتی را طی می‌کند که در آینده نزدیک اطلاعات کامل اعلام خواهد شد. وی اضافه کرد: با اجرای طرح‌های زیرسقفی اشاره شده، توان ذوبی به ۷۵۰ هزار تن و نوردی به ۷۴۰ هزار تن افزایش خواهد یافت و در بحث پروژه‌های تعریف شده و در حال انجام، دسترسی به حمل‌ونقل ریلی، تامین اکسیژن مورد نیاز واحدهای تولیدی و همچنین موارد مصرفی مرتفع خواهد شد. مدیرعامل مجتمع فولاد صنعت بناب در خصوص تمهیدات مورد نیاز برای تامین نهاده‌های تولید این طرح‌ها، اذعان کرد: تامین مواد اولیه مانند سایر شرکت‌های تولیدی که با مشکل مواجه هستند، برای این مجتمع نیز شرایط مشابهی دارد و بنابراین با برنامه‌ریزی انجام شده و با بهره‌گیری از توان و ظرفیت زنجیره فولادی هلدینگ گسترش صنایع و معادن ماهان و شرکت فولاد بافت، تامین بخشی از نیاز به مواد اولیه صورت می‌گیرد و بخش دیگری از آن نیز از طریق بورس تامین می‌شود. ضمن اینکه اقلام مصرفی مورد نیاز از بازارهای داخلی و خارجی به صورت مدون در حال انجام است اما در خصوص تامین انرژی، برنامه‌های مطالعاتی در دست اقدام و هنوز اجرایی نشده است. کشانی در ارتباط با رویکرد مجتمع فولاد صنعت بناب در ارتباط با جذب نیروی انسانی برای به کارگیری در طرح‌های توسعه‌ای، تاکید کرد: آموزش نیروی انسانی، مدیریت دانش، ارتقای سطح آگاهی و جانشین‌پروری در هر مجموعه‌ای جریان رشد و ارتقاء آن را سرعت می‌بخشد و اثربخشی آن در توسعه و افزایش بهره‌وری نمود پیدا می‌کند؛ چراکه نیروی انسانی به عنوان عامل کلیدی در دستیابی به اهداف است و با دانایی، توانایی و مهارت کامل ایفای نقش می‌کند و در مجتمع فولاد صنعت بناب در یکسال اخیر نیز برنامه‌های مدون و منظم آموزشی به صورت درون سازمانی و برون سازمانی درحال انجام است و به صورت ویژه دنبال می‌شود. ضمن اینکه جذب نیروی مورد نیاز از طریق فراخوان، مصاحبه و آزمون صورت می‌پذیرد که با ایجاد طرح‌های توسعه‌ای درصدد هستیم نیروهای جدیدی را جذب کنیم. وی گفت: با توجه به تهدیدات و تحریم‌هایی که در زمینه‌های مختلف صنعت فولاد کشور را هدف قرار داده بود، خوشبختانه در حوزه بهره‌برداری با بومی‌سازی و تکیه بر توان دانش داخلی موفق عمل کرده‌ایم و نیازهای خطوط تولید را با مهندسی معکوس، تولید دانش لازم، طراحی و ساخت در کارگاه‌های داخلی مرتفع کردیم و در بحث پروژه‌ها، استفاده از پیمانکاران و متخصصان داخل کشور در دستور کار بوده است و تکیه به توان داخلی را سرلوحه کار خود قرار داده‌ایم.

زغال‌سنگ روسیه از چشم آسیایی‌ها افتاد

گروه معدن

نشانه‌هایی وجود دارد که روسیه برای فروش زغال‌سنگ بیشتر به بازارهای آسیایی حتی با وجود پیشنهاد نرخ کمتر، به زحمت افتاده است در حالی که صادرات اندونزی و استرالیا بالا مانده است.

به گزارش ایراسین، در ماه‌های پس از حمله نظامی روسیه به اوکراین، به نظر رسید که روسیه موفق شده است از دست رفتن بازار اروپا را جبران کرده و فروش به آسیا به خصوص چین و هند که بزرگ‌ترین واردکنندگان جهان هستند را افزایش دهد.

اما صادرات دریابرد تمامی گریدهای زغال‌سنگ روسیه به آسیا، در اوت به پایین‌ترین میزان در ۴ماه گذشته نزول کرد و طبق آمار شرکت کپلر، میزان صادرات روسیه به این منطقه به ۱۰.۱۵ میلیون تن در اوت در مقایسه با ۱۲.۱۶ میلیون تن در ژوئن و ۱۲.۴۲ میلیون تن در ژوییه رسید.

صادرات به چین، در اوت به ۵.۰۱ میلیون تن رسید که در مقایسه با ۵.۸۷ میلیون تن در ژوییه، کاهش داشت. میزان واردات چین از روسیه با در نظر گرفتن واردات زمینی، بالاتر است اما محدودیت‌های ظرفیت در سیستم ریلی بین دو کشور به معنای آن است که هر گونه افزایش قابل توجه در صادرات روسیه به همسایه‌اش، از طریق دریایی خواهد بود.

صادرات روسیه به هند در اوت، ۱.۸ میلیون تن بود که بالاتر از ۱.۵۱ میلیون تن در ژوییه و ۱.۶۹ میلیون تن در ژوئن بود. هند بزرگ‌ترین موفقیت روسیه در آسیا بوده است زیرا پیش از جنگ در اوکراین، واردات هند از روسیه اندک و بین ۳۰۰ تا ۷۰۰ هزار تن بود اما از زمان آغاز جنگ، بیش از دو برابر افزایش پیدا کرده است. ژاپن خریدار بزرگ زغال سنگ روسیه در آسیا پیش از جنگ اوکراین بود اما صادرات روسیه به ژاپن از آن زمان، کاهش پیدا کرده و از ۷۸۰هزار و ۵۳ تن در ژوییه، به ۴۰۸ هزار و ۴۹ تن در اوت افت کرد.

در اوت سال ۲۰۲۱، صادرات روسیه به ژاپن که سومین واردکننده بزرگ زغال‌سنگ در آسیاست، ۱.۳۷ میلیون تن بود که حجم معمولی برای بیشتر ماه‌های سال گذشته است. کره‌جنوبی که چهارمین واردکننده بزرگ آسیاست هم زغال‌سنگ کمتری از مسکو می‌خرد. صادرات روسیه به این کشور در اوت، ۱.۰۵ میلیون تن بود که کمتر ۲.۳۴ میلیون تن در ژوییه و ۲.۸۵ میلیون تن در ژوئن بود. بر اساس گزارش رویترز، کاهش صادرات روسیه به آسیا، با وجود قیمت‌های پایین‌تر روی می‌دهد و حجم بالاتر فروش به چین و هند برای جبران صادرات کمتر به ژاپن، کره‌جنوبی و خریداران دیگر مانند تایوان کافی نبوده است.

بحران انرژی اتحادیه اروپا هر روز وخیم‌تر می‌شود

بحران انرژی اتحادیه اروپا به ابعاد وخیم‌تری رسیده و فولادسازان آن از سیاست‌گذاران خواسته‌اند تا اقداماتی اضطراری اتخاذ کنند.

به گزارش فولاد ایران، در بیانیه مطبوعاتی اخیر خود یوروفر اظهار کرد که اقدامات متعارف تجاری و سیاست انرژی به وضوح کافی نیست و به طور جدی بخش‌هایی حیاتی را که چارچوب اصلی زنجیره ارزش اقتصاد اتحادیه اروپا هستند، در معرض خطر قرار می‌دهد.

قیمت فعلی گاز و برق، تدوام تولید فولاد در اروپا را تهدید می‌کند، در حالی که تولیدکنندگان کشورهای ثالثی که مشمول چنین محدودیت‌هایی نیستند یا دولت‌های آنها اقدام مشابهی در برابر تجاوز روسیه انجام نداده، با صادرات گسترده به اتحادیه اروپا با قیمت‌های بالا از این موقعیت به خوبی بهره برده‌اند.

افزایش نرخ انرژی به تورم ناشی از جنگ اوکراین در سراسر اروپا دامن زده است. بانک‌ها نیز برای مهار افزایش قیمت‌ها نرخ بهره را افزایش می‌دهند. بانک مرکزی اروپا نرخ بهره را ۷۵ واحد افزایش داده و انتظار می‌رود بالاتر هم برود زیرا تورم بسیار بالا باقی‌مانده و احتمالا برای مدت طولانی بالاتر از هدف باقی خواهد ماند.

قیمت‌های بالای انرژی فولادسازان اروپایی را واداشته تولید را کاهش دهند و این وضعیت حداقل تا میان‌مدت باقی می‌ماند.

بسیاری احساس می‌کنند که ممکن است تا ماه مارس سال آینده شرایط بهتر نشود. طبق گزارش یوروفر، تقاضای فولاد اروپا نیز در سال ۲۰۲۲ به روند رکود خود ادامه خواهد داد.

روی خط خبر

بهبود نرخ ورق گرم در چین

قیمت ورق گرم در بازار داخلی چین ۳ دلار بالا رفته و ورق سرد نسبت به روز قبل بدون تغییر مانده است.

در بازار فیوچرز شانگهای نرخ قرارداد ورق گرم ژانویه ۵۵۲ دلار هر تن ثبت شده که ۳ دلار هر تن بهبود داشت.

به گزارش فولاد ایران، در بازار نقدی آخرین نرخ ورق گرم ۵۷۴ دلار هر تن و ورق سرد ۶۲۹ دلار هر تن درب کارخانه تیانجین با مالیات بر ارزش افزوده ثبت شده است.

بازار بیلت و میلگرد چین رو به بهبود

آخرین نرخ بیلت در بازار داخلی چین ۳ دلار بهبود داشته به ۵۳۷ دلار هر تن با مالیات بر ارزش افزوده رسیده است. ظاهرا رشد نرخ میلگرد در بازار فیوچرز، کاهش موجودی بازار و بهبود تقاضا قبل از تعطیلات فستیوال پاییزه از قیمت‌ها حمایت کرده است.

به گزارش فولاد ایران، در بورس شانگهای نیز آخرین نرخ قرارداد میلگرد تحویل ژانویه ۲۰۲۳ در ۵۴۷ دلار هر تن نهایی شده که ۱۰ دلار رشد روزانه داشت.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ چهارشنبه
۲۳ شهریور ۱۴۰۱
۱۷ صفر ۱۴۴۴
۱۴ سپتامبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۲۰

روی خط خبر

پلمب ۲ واحد آلاینده معدنی در خواف

رضوی رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست خواف گفت: ۲ واحد آلاینده معدنی در این شهرستان که سبب بروز گرد و غبار شده بودند، با تشخیص و دستور مرجع قضایی به عنوان واحدهای تهدیدکننده سلامت عمومی پلمب شدند.

سعید شفیعیان در گفت وگو با ایسنا اظهار کرد: تاکنون بیش از ۲۰ واحد آلاینده معادن پلاسری خواف به علت تهدید علیه بهداشت و سلامت عمومی جامعه و عدم اجرای تعهدات‌شان در کنترل گرد و غبار به مرجع قضایی معرفی شدند که دستور قضایی پلمب ۲ واحد آنها اجرا شد.

وی ادامه داد: در ۳ ماه گذشته و در راستای اجرای مصوبات کارگروه ملی گرد و غبار کشور، حدود ۱۳ کیلومتر از مسیرهای پرتردد معادن با خاک‌پوش زیستی پوشیده شد.

رئیس اداره حفاظت محیط‌زیست خواف همچنین به افتتاح یک انبار سرپوشیده کنسانتره در یکی از مجموعه‌های صنعتی و معدنی سنگان خواف اشاره و خاطرنشان کرد: در شهریور ماه جاری بخش زیادی از حجم کنسانتره تجمیع شده در فضای باز این مجموعه به انبار تازه‌تاسیس منتقل شده که این موضوع در رفع آلودگی ناشی از انبار غیراصولی محصول این شرکت تاثیر مثبتی داشته است.

شفیعیان تاکید کرد: توقف فعالیت واحدهای صنعتی و معدنی آخرین مسیر جلب واحدها به اجرای ضوابط و تعهدات محیط‌زیستی است که به ناچار پس از بارها صدور اخطاریه و ارائه مهلت رفع آلایندگی از مرجع قضایی درخواست می‌شود.

شهرستان خواف با وجود معادن متعدد سنگ آهن به عنوان قطب اول سنگ‌آهن خاورمیانه به شمار می‌رود که عدم توجه به ضوابط محیط‌زیستی برخی معادن و واحدهای صنعتی باعث ایجاد مشکلاتی برای مردم و جوامع محلی پیرامونی آن شده است.

مشکلات فعالیت معادن قزوین در مناطق حفاظت شده رفع شود

استاندار قزوین گفت: باید مشکلات فعالیت معادن در مناطق حفاظت شده استان با همکاری و هم افزایی دستگاه‌های متولی حل و فصل شود.

به گزارش ایرنا، محمدمهدی اعلایی در نشست شورای معادن استان قزوین افزود: رئیس‌جمهوری در سفرهای استانی تاکید کرده است که محیط‌زیست نباید مانع فعالیت معدن باشد و باید تلاش کنیم موانع فعالیت معادن را رفع کنیم.

وی همچنین گفت: یکسری معادن مانند معادن شن و ماسه موتور توسعه استان نیستند ولی برخی معادن پیشران اقتصادی با ارزش‌افزوده و حجم بالا مثل آلانیت در منطقه حفاظت شده باشگل واقع شده است که باید برای استحصال آن راهکاری پیدا کنیم.

اعلایی افزود: باید بررسی کرد که آیا با روش‌های جدید می‌توان برای بهره‌برداری از این معادن و اکتشاف آن اقدام کرد که نیازمند بررسی همه جانبه و کامل است.

استاندار قزوین با اشاره به موانع ایجاد شده برسر فعالیت معادن در شمال آبیک، گفت: با توجه به رد شدن تصمیم‌گیری استان دراین باره در شورای عالی معادن کشور، باید صدور مجوز فعالیت معادن در شمال آبیک از سر گرفته شود.

درحال‌حاضر ۵ معدن متروکه، ۱۷۵ معدن فعال و ۶۰ معدن غیرفعال و راکد در استان وجود دارد و ظرفیت اشتغالزایی معادن استان براساس پروانه‌های بهره‌برداری ۳ هزار و ۷۰۰ نفر است.

چوب معارضان محلی، لای چرخ فعالیت معادن

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

معارضان محلی در مناطق روستایی و کوهستانی مانع فعالیت بهره‌برداران معادن استان قزوین شده و ضمن اخلال در تولید و فعالیت‌های اقتصادی موجب تضییع حق و حقوق معدن‌داران می‌شوند.

به گزارش ایرنا، در استان قزوین ۲۴۰پروانه بهره‌برداری معدنی با ۲۶۸ میلیون تن ذخیره قطعی و ۱۴۰ پروانه اکتشاف معادن و ۱۰۳گواهی کشف با ۷۲ میلیون تن ذخیره قطعی صادر شده است.

از این تعداد درحال‌حاضر ۵ معدن متروکه، ۱۷۵ معدن فعال و ۶۰ معدن غیرفعال و راکد بوده و ظرفیت اشتغالزایی معادن استان براساس پروانه‌های بهره‌برداری سه هزار و ۷۰۰ نفر است.

اکثر معادن استان که در حوزه خاک‌های صنعتی، سلیس، مس، سرب، روی و سنگ لاشه است در مناطق روستایی و کم‌برخوردار واقع شده است و بهره‌برداری از آنها نیازمند حمل‌ونقل ماشین‌آلات و ادوات سنگین، جاده‌سازی و تعامل با مسوولان و مردم محلی است که در این میان بسیاری از معارضان محلی بنابر دلایل متعدد مانع فعالیت بهره‌برداران این بخش می‌شوند.

با توجه به دغدغه‌ها و نگرانی‌های مطرح شده از سوی فعالان و بهره‌برداران این بخش، خبرنگار ایرنا با آنها گفت‌وگو و گزارشی را در این زمینه تهیه کرده است.

معارضان محلی موجب تعطیلی واحدهای معدنی می‌شوند

مهدی مراقی یکی از بهره‌برداران معدن در استان قزوین است که ۲ معدن سنگ مالون و خاک نسوز در الموت دارد و هر ۲ آنها به دلیل شکایت و مزاحمت معارضان محلی تعطیل است.

وی در گفت‌وگو با ایرنا گفت: از سال ۹۱ فعالیت معدنی ما آغاز شد و در سال ۹۸ و ۹۹ پروانه بهره‌برداری دریافت کردیم ولی ۲ تا ۳سال است که درگیر معارض محلی هستیم.

مراقی افزود: چندبار با ماشین‌آلات به محل معدن مراجعه کردیم و محلی‌ها با چوب و چماق به سراغ ما آمدند و دادگاه رفتیم و دادگاه آنها را محکوم کرد.

این بهره‌بردار اضافه کرد: ما مشکل امنیت در محل فعالیت معدن داریم وگرنه می‌توانیم مشکل معارضان محلی را که بیشتر از ۵۰ نفر هم نیستند حل کنیم و ما هم ۵۰ نفر به محل معدن ببریم ولی به دنبال این‌کارها نیستیم و می‌خواهیم فضا را آرام کنیم.

وی گفت: معدن من جزو معادن خوب استان در حوزه خاک نسوز است و در ماه اول فعالیت خود برای ۵۰ نفر و در پایان سال اول برای ۲۰۰نفر به صورت مستقیم اشتغالزایی می‌کند و محصول ما را شرکت‌های سیمان آبیک و لوشان تایید کرده و مشتری هستند چون عیار مواد ما بالا است.

مراقی افزود: مشکل ما نزدیکی با روستا است و راه از وسط معدن ما عبور کرده و به روستاییان می‌گوییم بالاتر از روستا به ما راه بدهید تا با فاصله ۶۰۰ تا ۷۰۰ متری پشت به روستا کار کنیم و شورای روستا موافق است ولی محلی‌ها مانع می‌شوند و امیدواریم راه‌حلی در این زمینه پیدا شود.

معارضان، بزرگترین معضل فعالیت معادن

علی واحدی، یک فعال حوزه معدن در بخش شن و ماسه و خاک‌های صنعتی به خبرنگار ایرنا گفت: درگیری و اختلاف با معارضان محلی از جمله مشکلات معدن کاران است که متاسفانه در این میان نیز برخی خبرنگاران و اصحاب رسانه به مسائل مطرح شده آنها دامن می‌زنند بدون اینکه از موضوع اطلاع کامل داشته باشند.

وی گفت: این افراد، اطلاعات خام را در اختیار مردم و اذهان عمومی قرار می‌دهند و موجب تشویش اذهان عمومی می‌شوند که درخواست داریم قبل از اطلاع‌رسانی بررسی لازم از صحت یک موضوع صورت گیرد.

واحدی افزود: اداره‌کل منابع طبیعی استان نیز مهم‌ترین مزاحم معدنکار است و جلوی فعالیت بهره‌برداران این حوزه را می‌گیرد.

این فعال حوزه معدن در استان گفت: ماده معدنی، منابع ملی است و برای استحصال آن به ناچار باید فرآیند استخراج صورت گیرد و نباید به بهانه تخریب محیط‌زیست مانع فعالیت معدن داران شد.

فردی مانع فعالیت یک معدن در آبیک شده است

علی خندان، بهره‌بردار یک معدن خاک صنعتی در یک روستای شهرستان آبیک به خبرنگار ایرنا گفت: فصل کاری معدن ما حدود ۶ و نیم ماه است و ۱۵ سال است که یک زمین را در این شهرستان از آستان قدس رضوی اجاره کرده و خاک استخراج شده را در آن تخلیه می‌کنیم.

وی گفت: جدیدا فردی ادعا کرده، زمینی که خاک معدن ما در آنجا تخلیه می‌شود متعلق به اوست و طبق ادعای واهی این فرد، دادستان شهرستان کل کار را تعطیل کرده و جواب درستی هم به ما داده نمی‌شود.

وی افزود: پرونده شکایت ما از این فرد در یکی از شعبات کیفری آبیک در حال رسیدگی است ولی تسریع نمی‌شود و کسی جواب درستی به ما نمی‌دهد.

خندان با اشاره به مشکلات دیگر خود، گفت: شروع به کار معدن ما در سال ۱۳۷۰ است ولی هرچند یکبار با تحریک برخی افراد، پرونده‌ای برای ما در اداره امور اراضی استان تشکیل و در دادگستری از ما شکایت می‌شود که جلوی فعالیت معدنی ما را می‌گیرد.

مشکلات مختلف موجب تعطیلی معدن در الموت شد

جمشیدی، بهره‌بردار معدن سرب جوتان الموت در این‌باره گفت: اخیرا مشکلاتی برسر فعالیت این معدن پیش آمده که مجبور به تعطیلی کامل معدن شده‌ایم.

وی با بیان اینکه معدن سرب جوتان در الموت واقع شده که مسیر صعب العبوری دارد، افزود: حدود ۱۵ میلیون دلار در این معدن، سرمایه‌گذاری کرده و در طول ۳ سال فعالیت معدن، ۷۰ سرپرست خانوار را به صورت مستقیم مشغول به کار کرده بودیم. جمشیدی افزود: با وجود این همه سرمایه‌گذاری صورت گرفته و اشتغال ایجاد شده، درخواست کمک از تمامی نهادها، ورود ماشین‌آلات، دریافت تسهیلات و صدور جواز تاسیس کارخانه فرآوری مواد معدنی را داشتیم ولی حتی یک ریال تسهیلات بانکی و مجوز ورود ماشین‌آلات به ما تعلق نگرفت و هیچ کمکی به ما نشد.

وی افزود: در این مدت، پرونده‌های مختلف از قبیل معارضان محلی، مسائل حقوق دولتی و مالیاتی برای ما تشکیل شد و در کنار آن به دلیل به فروش نرفتن ماده معدنی و ممکن نبودن انتقال آن مجبور شدیم رسما فعالیت خود را تعطیل کرده و به سازمان صمت هم اعلام کنیم.

وی گفت: ما به استقرار واحد فراوری در سر معدن نیاز داشتیم ولی دستگاه‌های اجرایی از محیط‌زیست، منابع طبیعی و اداره دارایی نه تنها با ما همکاری نکرده بلکه ما را جریمه کردند در حالی که معدن ما هنوز به تولید نرسیده است.

تبعات اظهارنظر افراد فاقد تخصص

عزیزاله افضلی، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قزوین در این‌باره به خبرنگار ایرنا گفت: درست است که قزوین استان معدنی به معنای تمام کلمه نیست ولی ظرفیت معدنی لازم را دارد و رهبر معظم انقلاب بر توجه ویژه به توسعه معدنی، استفاده از ظرفیت معدن و جایگزینی منابع معدنی به جای منابع نفتی تاکید دارند که موضوع مهمی است و امسال درسرلوحه سیاست‌های وزارتخانه قرار گرفته است.

وی گفت: به هر حال، معدن کار سختی است و در تعارض با خیلی از موضوعات ازجمله منافع محلی قرار دارد چون عمدتا معادن در روستاها و دل طبیعت واقع شده‌اند و ملاحظات زیست‌محیطی و منابع طبیعی حتما باید برای آنها لحاظ شود.

افضلی افزود: متاسفانه شاهد هستیم بعضا افرادی که تخصص و اشراف لازم را در حوزه قانون معدن ندارند نظراتی می‌دهند که در ابعاد وسیع در مطالبه‌گری مردم منطقه تاثیرگذار است و بعد از آن، کار کارشناسی هم مشکلات را حل نمی‌کند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قزوین گفت: در بسیاری از پرونده‌های معارضان محلی در حوزه‌های قضایی، رای‌هایی صادر شده ولی به لحاظ ملاحظات اجتماعی منطقه قابل اجرا نیست چون پیش از آن سطحی از توقعات میان مردم محلی ایجاد شده و خیلی‌ها فکر می‌کنند اگر رایی صادر شده، جانب معدن‌کاران نگاه داشته شده است.

وی گفت: این درحالی است که یک معدن برای فعالیت در حوزه یک روستا همه روال قانونی را طی کرده است و شاید توقعات و مطالبات مردم منطقه بر این باشد که باید سهمی از شرایط معدن داشته باشند و شاید هم درست باشد ولی درحال‌حاضر قوانین این اجازه را نمی‌دهد.

افضلی خاطرنشان ساخت: معادن موظف به پرداخت ۱۵ درصد حقوق دولتی هستند که به خزانه دولت واریز می‌شود و می‌بایست به منطقه برگردد که تصمیم بازگشت آن با استان نیست ولی امسال با پیگیری‌های صورت گرفته و سیاست وزارت صمت قرار شده همه این ۱۵درصد را به استان‌ها اختصاص بدهند تا در موضوعاتی که مطالبه مردم در این مناطق است هزینه شود.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قزوین گفت: همچنین معادن موظف به پرداخت یک درصد فروش هستند که توسط شورای معادن استان مصوب شده است و از همه معادن برای تعمیر، توسعه و تخریب‌های بخش معادن دریافت شده و در مناطق هزینه می‌شود. وی با بیان اینکه در حوزه معادن برخی مواقع فراتر از قانون را نگاه می‌کنیم، افزود: در این بخش، براساس اعتراضات صورت گرفته گاهی دستگاه‌های نظارتی ورود می‌کنند و در نهایت مشخص می‌شود که مردم براساس ذهنیت‌های خود به نتیجه‌ای رسیده‌اند و عدول از قانون صورت نگرفته است. افضلی افزود: بسیاری از موضوعاتی که موجب تکدر خاطر مردم می‌شود مصادیق آن عین قانون است و قانون آنها را پیش‌بینی کرده و دستگاه‌های عضو از محیط‌زیست و منابع طبیعی در شورای‌عالی معادن نظرات مشورتی خود را مطرح کرده و موضوع مصوب شده است و همه باید تمکین کنند. وی گفت: همین مصوبات وقتی به سطح اجرا می‌رسد فشارهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، منطقه‌ای و محلی دست به‌دست هم می‌دهد تا حق و حقوق معدن داران نادیده گرفته شود. این مقام مسئول افزود: یک بخش مخاطب این سازمان مردم هستند و ما در وهله اول باید مردم را مد نظر قرار دهیم ولی در این گروه، معدن داران نیز حضور دارند و باید از حق و حقوق آنها نیز دفاع کنیم. وی با اشاره به چالش‌های عمده در بخش معادن استان، گفت: تمکین نکردن برخی دستگاه‌های اجرایی نسبت به مجوزهای صادرشده، بخش نگری و فقدان مکانیسم منسجم فرابخشی، ممانعت‌های ادارات، دستگاه‌ها، سازمان‌ها و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی، سختگیری‌های گاه و بیگاه از فعالیت‌های معادن در خارج از مناطق چهارگانه حفاظت شده و کمبود نیروی با تجربه و فنی با وجود افزایش معادن از جمله مشکلات این حوزه است که در راستای تحقق شعار سال باید برای رفع آنها تلاش کنیم.

سخن پایانی

استان قزوین با وجود اینکه به عنوان یک استان معدنی شناخته نمی‌شود ولی ظرفیت‌های معدنی خوبی در مناطق روستایی دارد که مهم‌ترین مانع فعالیت معدن‌داران استان وجود معارضان محلی است. با توجه به شعار تولید، دانش‌بنیان و اشتغال آفرین جا دارد که مسئولان استان با همکاری رسانه‌ها برای فراهم‌سازی زمینه همکاری ساکنان روستاها با بهره‌برداران معدنی اهتمام بیشتری داشته باشند تا شاهد رشد و شکوفایی فعالیت‌های معدنی در استان باشیم.

معادن غیرفعال خراسان شمالی باید تعیین‌تکلیف شوند

استاندار خراسان شمالی گفت: معادن غیرفعال در استان خراسان شمالی باید تعیین تکلیف شوند.

به گزارش ایسنا، محمدرضا حسین‌نژاد در جلسه شورای معادن استان که در استانداری برگزار شد، اظهار کرد: برخی از معادن در این استان به صورت غیرفعال درآمده‌اند که باید به منظور استفاده بهینه از آنها تعیین تکلیف شوند.

وی گفت: برخی از معادن استان به علت پرداخت نکردن حقوق دولتی، غیرفعال بودن و اجرا نکردن تعهدات قانونی باید سلب صلاحیت شده و با برگزاری مزایده به سایر بهره‌برداران واگذار شود.

حسین‌نژاد افزود: تعدادی از معدن‌کاران در این استان به دنبال واگذاری معدن بوده‌اند که با درخواست آنها موافقت شده و تعدادی از معادن نیز به دنبال اخذ موافقت برای تعطیلی یکساله بوده‌اند که با درخواست آنها نیز موافقت شده است.

به گفته وی رکود در بازار فروش یکی از مهم‌ترین دلایل این امر بوده است. علت برخی درخواست تعطیلی موقت‌ها نیز، فرصتی برای راه‌اندازی واحد فرآوری بوده است.

علی‌اصغر رضازاده، معاون اداره‌کل صمت خراسان شمالی نیز در ادامه این جلسه گفت: یکی از مهم‌ترین دلایلی که سبب شده تا معادن در خراسان شمالی غیرفعال شوند، عدم وجود صنایع معدنی است.

وی افزود: در واقع مواد معدنی در این استان خام‌فروشی می‌شود و ارزش‌افزوده‌ای برای معدنکاران و استان نخواهد داشت.

رضازاده تصریح کرد: عدم وجود این صنایع موجب شده تا استخراج مواد معدنی و حمل‌ونقل آنها نیز ارزش‌افزوده‌ای برای معدنکار نداشته باشد.

وی تاکید کرد: درحال‌حاضر تعدادی از معدنکاران این استان به دنبال آن هستند تا واحدهای فرآوری معدنی در استان ایجاد کنند. ابراهیمی، رئیس اداره معدن اداره کل صمت استان نیز تصریح کرد: درحال‌حاضر شرایط معدنکاران نه تنها در این استان بلکه در کشور نیز خوب نیست.

وی گفت: یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که درحال‌حاضر معدنکاران ما با آن مواجه هستند، بازار فروش است.

ابراهیمی تصریح کرد: طبق گفته معدنکاران هزینه حمل‌ونقل مواد معدنی نیز بسیار بالا است.بالا بودن نرخ ماشین‌آلات معدنی از دیگر مشکلات معدنکاران این استان به حساب می‌آید.

فعالیت کارخانه کنسانتره زنگول‌آباد، ربطی به فولاد ندارد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: کارخانه کنسانتره سنگ‌آهن هیچ ربطی به فولاد ندارد، حتی بنا به اذعان مدیر کارخانه، کشاورزان از خروجی این واحدها برای بهبود وضعیت خاک منطقه که قلیایی بوده و آهن کمتری دارد، استفاده می‌کنند و وضعیت آهن خاک مزارع خود را بهبود بخشیده‌اند.

به گزارش ایرنا، ناصر فغفوری در کارگروه امور زیربنایی استان زنجان افزود: از جمله سیاست‌های استان جلوگیری از خام فروشی و استفاده از منابع معدنی استان با ارزش‌افزوده بالاتر است که در این راستا سیاستی در حوزه سنگ‌آهن اتفاق افتاد به طوری که حدود ۶ سال قبل حجم بسیار بالایی از سنگ‌آهن استان زنجان به اصفهان ارسال و ارزش‌افزوده وارد این استان می‌شد.

وی اضافه کرد: در این راستا واحدهای خردایش سنگ‌آهن، کنسانتره، گندله، آهن‌اسفنجی، کارخانجات نبرد احداث شد و در زمان حاضر به سمتی حرکت می‌کنیم که بتوانیم تولید لوله‌های بدون درز را انجام دهیم، خوشبختانه وضعیت استان

در این زمینه خوب بوده و هرگونه واحدهای ذوب و نورد را منوط به احداث تصفیه‌خانه‌های خروجی شبکه‌ها که اقدام خوبی برای حفاظت از منابع آبی است، کرده است.

این مقام مسئول درخصوص فعالیت کارخانه کنسانتره سنگ آهن در اراضی زنگول‌آباد ادامه داد: در انتهای جاده، یا در همسایگی باغشهر علوم پزشکی واحد قدیمی خردایش سنگ‌آهن در حدود ۱۵ سال قبل فعالیت داشت، این واحد توسط سرمایه‌گذار جدید خریداری شده تا کنسانتره آهن تولید کند، به عبارتی در همین واحد خردایش آهن، کنسانتره آهن تولید می‌شود.

وی اظهار کرد: در این راستا فرآیند اداری آغاز شده و هیچ مشکلی برای ارائه مجوز نیست و تنها باید ضوابط و مقررات ابلاغ شود، با این حال جواز صادر شده و در تبصره یک ماده یک، ۱۵ یا ۱۶ استعلام کامل گرفته شده و به کارگروه زیربنایی منتقل و کار کارشناسی شده، در شورای برنامه‌ریزی نیز به تایید رسیده است.

فغفوری با اشاره به اینکه پروانه بهره‌برداری این واحد صادر شده و بیش از یکسال است که درحال فعالیت است، افزود: موضوعی که وجود دارد این است که توسعه این واحد مطرح شده اما هنوز اقدامی انجام نشده که توصیه شد تا در غرب زنجان فرآیند توسعه را انجام دهند و این امر نیز مورد قبول واقع شده است.

وی تاکید کرد: موضوعی که مطرح است بحث آب بوده و اهالی نزدیک به این محل معترض فعالیت این کارخانه هستند در حالی که به هیچ عنوان بحث فولاد مطرح نیست. اسماعیل افشاری، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان زنجان در ادامه این جلسه با بیان اینکه تمام ضوابط در این واحد رعایت شده است، گفت: موضوعی که وجود دارد این است که حریم از سایر چاهها نیز رعایت شده است، اما این منطقه به لحاظ میزان آب فقیر است و اصلا غنی نیست.

وی افزود: نگرانی از آینده وجود دارد با این حال با حضور کارشناس بازرسی با معترضان صحبت شد تا میزان تاثیر بر چاهها مجاور سنجیده شود اما با این اقدام مخالفت شد.

افشاری خاطر نشان کرد: فعالیت کارخانه کنسانتره آهن در زنگول آباد از نظر کارشناسی تاثیری بر چاه‌های مجاور نخواهد داشت چراکه ۳ لیتر در ثانیه برداشت آب خواهد داشت، اما برداشت آب از منطقه در حال انجام است و اعتراضات نیز به این سمت حرکت می‌کند و جوسازی و بزرگنمایی مسئله به این سمت می‌رود که نباید فولاد در زنجان نیز همانند اصفهان تکرار شود.

چشم‌انداز نه‌چندان روشن در انتظار بازار فولاد جهان

اژدهای زرد توانایی نجات بازار فولاد را ندارد

عکس: آیدا فریدی

مرضیه احقاقی

با وجود گذشت ۸ ماه از شروع سال جاری میلادی، هنوز رونق به بازار فولاد بازنگشته است. نشانه‌های بی‌رونقی بازار فولاد را می‌توان در تداوم افت تولید فولاد در اغلب اقتصادهای بزرگ جهان و همچنین تولیدکنندگان بزرگ این فلز استراتژیک جست‌وجو کرد. تاجایی که براساس آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد جهان، میزان تولید این فلز در ۷ ماه نخست سال‌جاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۲۰۲۱ برابر ۵.۴ درصد کاهش داشته است.

همچنان انتظار می‌رود روند نزولی تولید فولاد در ماه اوت ادامه داشته باشد. این در حالی است که انتظار می‌رفت با کاهش قرنطینه‌های سختگیرانه چین، پس از ماه مه و ژوئن شاهد بازگشت رونق به بازار فولاد باشیم. اما این برآورد خوشبینانه محقق نشد و بازارهای فولاد همچنان با رکود روبه‌رو هستند؛ رکودی که آثار آن بر قیمت فولاد نیز نمایان است.

پایین ماندن تقاضا برای فولاد در چین به‌عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان، پس از پایان قرنطینه‌های سختگیرانه در این کشور، موجب شد فاکتورهای اقتصادی این کشور چندان امیدبخش نباشند. روند رو به رشد تورم در اقتصاد کشورهای اروپایی و امریکا نیز خود از دیگر عوامل کم‌رونقی بازار فولاد جهان است.

▣ رکود در کمین اقتصاد

در طول ماه‌های گذشته، تورم به چالشی جدی و فراگیر در کشورهای گوناگون به‌ویژه امریکا و اروپا، بدل شده است. این تورم عملا زندگی مردم و همچنین روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار داده و به‌عنوان یک فاکتور منفی، اقتصاد جهان را تهدید می‌کند. رشد مداوم تورم، احتمال بروز رکود اقتصادی را تشدید می‌کند. در چنین شرایطی، از میزان ساخت‌وسازها و پروژه‌های عمرانی در کشورهای گوناگون کاسته خواهد شد، بدین‌ترتیب میزان تقاضا برای فولاد نیز به‌شدت کم می‌شود و عملا عملکرد این صنعت تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد گرفت.

شاخص مدیران خرید صنعتی کشورهای غربی در ماه اوت کاهش یافته است. شاخص نهایی مدیران خرید صنعتی در منطقه یورو برای ماه اوت، ۴۹.۶ واحد اعلام شد. از این شاخص می‌توان به‌عنوان زنگ خطری برای بروز رکود اقتصادی نام برد. قرار گرفتن این شاخص روی عددی کمتر از ۵۰، به‌منزله ورود اقتصاد کشورهای اروپایی به فاز رکود است. در همین حال باید تاکید کرد که صعود نرخ انرژی در کشورهای اروپایی و احتمال تداوم روند افزایشی قیمت انرژی در این کشورها، بر چالش‌های اقتصادی این کشورها بیش از پیش افزوده و عملا اقتصاد را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

همزمان با اروپا، اقتصاد امریکا به‌عنوان بزرگ‌ترین اقتصاد جهان هم در شرایط مطلوبی قرار ندارد. شاخص مدیران خرید صنعتی امریکا در ماه اوت، ۵۱.۵ واحد اعلام شد. البته این شاخص بالاتر از ۵۰ قرار گرفته، با این وجود، همچنان نمی‌توان نسبت به شرایط اقتصادی این کشور خوشبین بود.

با وجود اینکه تورم به چالشی جدی برای اغلب اقتصادهای بزرگ دنیا در چند سال گذشته بدل شده، اما کشور چین توانسته در مهار تورم موفق‌تر از سایر کشورها عمل کند. گفتنی است دولت چین تورم مصرف‌کننده را در سال جاری میلادی کمتر از ۳ درصد پیش‌بینی کرده است. این رقم به‌مراتب کمتر از تورم حاکم بر سایر اقتصادهای بزرگ جهان است. با این وجود، همچنان چالش‌های جدی اقتصاد این کشور را تهدید می‌کند. کما اینکه بسیاری معتقدند سیاست‌های سختگیرانه و محدودکننده دولت چین در راستای توقف کرونا موجب‌شده اقتصاد این کشور با شرایط رکود روبه‌رو شود و نباید به اشتباه از آن برداشت کنترل تورم را داشت. در همین حال، از افول بخش ساخت‌وساز در چین به‌دنبال بروز بحران در حوزه املاک و مسکن این کشور می‌توان به‌عنوان چالشی جدی در اقتصاد چین نام برد که خود به مهار تورم تولید در این کشور منجر شده است. با این وجود، نباید به چنین فرآیندی در افت تورم امیدوار بود، چراکه به توقف فعالیت واحدهای فولادی صنعتی منتهی می‌شود.

> با وجود گذشت ۸ ماه از شروع سال جاری میلادی، هنوز رونق به بازار فولاد بازنگشته است. نشانه‌های بی‌رونقی بازار فولاد را می‌توان در تداوم افت تولید فولاد در اغلب اقتصادهای بزرگ دنیا و تولیدکنندگان بزرگ این فلز استراتژیک جست‌وجو کرد

▣ امید جدی به بهبود ساخت‌وساز نیست

بانک مرکزی چین در ماه اوت، اقدام به کاهش نرخ بهره بانکی کرد. این اقدام با هدف تحریک ساخت‌وساز در این کشور اجرایی می‌شود. البته نباید از ذکر این نکته غافل بود که محرک‌های مالی مصوب شده از سوی این کشور، تنها نقش یک مُسکن کوتاه‌مدت را دارند. به‌ویژه آنکه عملکرد اقتصادی این کشور حتی در یک ماه گذشته نیز مثبت نبوده است.

در این میان، باوجود تلاش دولت چین برای بازگشت رونق به بازار ساخت‌وساز و املاک این کشور، اما همچنان برخی تحلیل‌ها حکایت از آن دارد که مشکلات در بازار املاک مسکونی چین در سال جاری میلادی عمیق‌تر خواهد شد. خریداران مسکن در چین محتاط‌تر از قبل شده‌اند. بر همین اساس انتظار می‌رود میزان فروش ملک در چین تا سال ۲۰۲۳، ۱۵ درصد کاهش یابد. این در حالی است که ساخت‌وساز و فعالیت در حوزه مسکن، حدود ۲۵ درصد اقتصاد چین را در اختیار دارد؛ بنابراین شدت گرفتن بحران در این بخش می‌تواند احتمال بروز رکود در دومین اقتصاد جهانی را بیش ازپیش افزایش دهد.

▣ نگاهی به داده‌های اقتصادی جدید چین

اداره ملی آمار چین در روز نهم سپتامبر داده‌های جدیدی از اقتصاد این کشور منتشر کرد. این داده‌ها حکایت از آن دارد که قیمت‌های مصرف‌کننده در این کشور در ماه اوت افزایش یافته، با این وجود، این رشد کمتر از حد پیش‌بینی‌شده برای آن بوده است. در همین حال، تورم تولیدکنندگان نیز به کمترین میزان خود پس از فوریه سال گذشته رسید.

براساس داده‌های موردبحث، شاخص نرخ تولیدکننده درب کارخانه در ماه اوت نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۲.۳ درصد افزایش یافت. این در حالی است که شاخص یادشده در ماه ژوئیه، رشد ۴.۲ درصدی را ازآن خود کرد؛ بنابراین می‌توان این‌طور ادعا کرد که تولیدکنندگان چینی افت نرخ خوبی از ماه ژوئیه تا اوت را ثبت کردند.

علاوه بر این، شاخص نرخ مصرف‌کننده نسبت به اوت سال گذشته رشد ۲.۵ درصدی را ثبت کرده است. این در حالی بود که شاخص نرخ مصرف‌کننده در ماه ژوئیه نسبت به سال قبل افزایش ۲.۷ درصدی را تجربه کرد.

▣ کاهش تولید به دنبال افت اقتصادی

انجمن جهانی فولاد چندی پیش، آماری از میزان تولید فولاد جهان در ۷ ماهه منتهی به پایان ژوئیه ۲۰۲۲ ارائه کرد. براساس این آمار، مجموع میزان تولید فولاد دنیا در ۷ ماهه نخست سال جاری میلادی، یک میلیارد و ۱۰۲ میلیون تن گزارش شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل، افت ۵.۴ درصدی را نشان می‌دهد. در همین حال بنا به گزارش منتشرشده از سوی انجمن جهانی فولاد، میزان تولید فولاد خام جهان در ماه ژوئیه سال جاری نسبت به ماه مشابه سال ۲۰۲۱ برابر ۶.۵ درصد کاهش داشته و به ۱۴۹.۳ میلیون تن رسیده است.

علاوه بر این بنا به گزارش انجمن جهانی فولاد، تولید فولاد خام توسط چین به‌عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد دنیا در ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲، برابر ۶۰۹.۳ میلیون تن برآورد شده است.

از مقایسه آمار تولید فولاد چین در سال جاری و سال گذشته می‌توان این‌طور ادعا کرد این رقم ۶.۴ درصد کاهش داشته است. روند کاهشی تولید فولاد چین مؤید چالش‌های اقتصادی فراگیر در اقتصاد این کشور است که عملا تولید این فلز استراتژیک را هم تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که تولید فولاد خام چین در ماه ژوئیه سال جاری میلادی برابر ۸۱.۴ میلیون تن گزارش شده که کاهش ۶.۴ درصدی را نسبت به ماه مشابه سال قبل نشان می‌دهد. از میان ۱۰ تولیدکننده بزرگ فولاد جهان، تنها تولید فولاد خام هند و ایران در ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ افزایش داشته است و ۸ کشور دیگر در این دوره، کاهش تولید را تجربه کرده‌اند.

تولید فولاد خام هند در این دوره با رشد ۸ درصدی نسبت به ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۱ میلادی به ۷۳.۳ میلیون تن رسیده است. در ۷ ماهه نخست سال جاری میلادی، بیشترین نرخ کاهش تولید فولاد در بین تولیدکنندگان بزرگ دنیا، متعلق به روسیه بوده است.

این افت تولید را می‌توان ناشی از تحریم‌های وضع‌شده بر اقتصاد این کشور به‌دنبال حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین دانست. در واقع به‌دنبال کاهش فروش فولاد روسیه در بازار جهانی، تولیدکنندگان این کشور از حجم تولید خود کاسته‌اند. این افت تولید در ۷ ماهه نخست سال جاری، ۷ درصد برآورد شده است.

در ادامه باید تاکید کرد رشد تولید ژاپن منفی ۴.۹ درصد، رشد تولید فولاد امریکا منفی ۳ درصد، کره جنوبی منفی ۳.۴ درصد، آلمان منفی ۵.۱ درصد، ترکیه منفی ۶.۹ درصد و برزیل منفی ۳.۵ درصد گزارش شده، اما در همین بازه زمانی میزان تولید فولاد کشور ما، رشد ۳.۷ درصدی را ازآن خود کرده و ۱۷.۴ میلیون تن گزارش شده است.

البته فعالان صنعت فولاد ایران معتقدند، روند رو به رشد تولید فولاد کشور در سال جاری به‌دلیل کاهش محدودیت‌های انرژی در ماه‌های گرم سال، حاصل شده است.

در واقع از میزان تولید فولاد کشور در سال گذشته تحت‌تاثیر قطع طولانی برق کاسته شد و سال جاری بخشی از این محدودیت‌ها برطرف شده‌اند و تولید فولاد کشور به روند سابق بازگشته است. هرچند نباید فراموش کرد صنعت فولاد ایران با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو است.

فولادسازان ما تحت‌تاثیر این چالش‌ها که عموما از سیاست‌گذاری‌های غلط و نبود تعامل با سایر اقتصادهای بزرگ دنیا نشأت می‌گیرد، با ظرفیت به‌مراتب پایین‌تری از ظرفیت اسمی خود فعالیت می‌کنند. بنابراین نباید آنقدرها هم نسبت به آمار رشد تولید فولاد کشور امیدوار بود.

▣ سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که بازار فولاد جهان از ابتدای سال جاری میلادی، رونق خود را از دست داده است.

چالش‌های اقتصادی که به‌دنبال شیوع ویروس کرونا، همچنان اقتصاد جهان را تهدید می‌کند، بزرگ‌ترین مانعی است که عملکرد صنعت فولاد را تحت‌تاثیر منفی قرار داده است.

در چنین شرایطی، دولت چین به‌دنبال آن است که با راهکارهای گوناگون از اقتصاد این کشور و رشد تقاضا حمایت کند. با این وجود، هیچ‌کدام از سیاست‌های اخذشده از سوی دولت چین تاکنون نتوانسته‌اند آن‌قدر که باید موثر باشند؛ بنابراین نباید به رشد قوی و ادامه‌دار بهای فولاد در بازار جهانی امید داشت.

قیمت‌گذاری به شورای آهن و فولاد واگذار می‌شود؟

دبیر انجمن نوردکاران فولاد ایران گفت: دستور کار کمیته مدیریت بازار وزارت صمت، قیمت‌گذاری محصولات فولادی در بورس کالا نیست اما با توجه به تحولات قیمتی بازارهای جهانی و داخلی، دولت و وزارت صمت اعلام کرده است مدیریت زنجیره فولاد به بخش خصوصی و تشکل‌ها واگذار خواهد شد و اگر تحولات و الزامات بازار بخش خصوصی را به یک مدل مطلوب برساند بخش دولتی تابع نظرات بخش خصوصی خواهد بود و از نظرات بخش خصوصی تمکین خواهد کرد.

ابادر براری درگفت‌وگو با فولادبان با اشاره به احیای شورای آهن و فولاد در زنجیره فولاد اظهارکرد: در این شورا مفاهمه و گفتمان بین بخش‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی در زنجیره فولاد شکل خواهد گرفت و براساس این گفتمان مشترک، منافع تمام بخش‌های زنجیره هم یکسان و یکدست در نظر گرفته خواهد شد. وی درباره دستورکار کمیته مدیریت بازار وزارت صمت و بازنگری فرمول قیمت‌گذاری محصولات فولادی در بورس کالا افزود: رویکرد کمیته مدیریت بازار و کارگروه کالاهای پایه رصد تحولات کلان و کلی بازار است تا بخش‌هایی از زنجیره با کمبود مواد مواجه نشوند و قیمت‌ها به‌صورت تصنعی بالا نرود.

این فعال صنعتی رویکرد کلی و برپایی جلسات کمیته مدیریت بازار را سیاست‌گذاری کلان دانست و ادامه داد: موضوع قیمت‌گذاری در ذات این مجموعه نیست اما با توجه به تحولات قیمتی بازارهای جهانی و داخلی، دولت و وزارت صمت اعلام کرده است مدیریت زنجیره فولاد به بخش خصوصی و تشکل‌ها واگذار می‌کند و اگر تحولات و الزامات بازار بخش خصوصی را به یک مدل مطلوب برساند بخش دولتی تابع نظرات بخش خصوصی خواهد بود و از نظرات بخش خصوصی تمکین خواهد کرد.

براری تشکیل شورای آهن و فولاد را یک فرآیند مستمرو زمانبر خواند و تصریح کرد: در هیچ برهه‌ای از زمان و از ابتدای تشکیل زنجیره فولاد تاکنون، این زنجیره وارد گفت‌وگو و مفاهمه نشده بود و به نظر می‌رسد با تشکیل این شورا شاهد آثار مثبت شورا خواهیم بود و الزامات شکل گیری این شورا می‌تواند گفت‌وگو، عدالت و نگاه همه‌جانبه و منافع ملی باشد و اگر این نگاه در کل زنجیره وجود داشته باشد کل زنجیره از منافع آن منتفع خواهد شد.

روی خط خبر

دستور توقف اصلاح اساسنامه صندوق بازنشستگی شرکت مس

روابط عمومی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی اعلام کرد که با توجه به اعلام گزارش پورابراهیمی رئیس این کمیسیون، در خصوص مغایرت‌های قانونی مصوبه شورای‌عالی رفاه و تامین اجتماعی، رئیس دیوان عدالت اداری دستور موقت توقف اجرای اصلاح اساسنامه صندوق بازنشستگی شرکت مس را صادر کرد.

به گزارش روابط عمومی دفتر این نماینده مجلس، محمدرضا پورابراهیمی در نشست با حجت‌الاسلام و المسلمین مظفری رئیس دیوان عدالت اداری گزارشی از نتیجه کارگروه تخصصی تشکیل شده با همکاری کمیسیون اقتصادی، معاونت قوانین و مرکز پژوهش‌های مجلس درباره مغایرت‌های قانونی این مصوبه ارائه کرد و افزود: مصوبه شورای‌عالی رفاه و تامین اجتماعی با اصل خصوصی‌سازی مغایرت دارد.

براساس این گزارش همچنین با پیگیری پورابراهیمی پیرو جلسه با مدیرعامل شرکت ملی مس، مدیرعامل صندوق بازنشستگی شرکت مس و رئیس کانون بازنشستگان مس مبنی بر ارائه مستندات مغایرت قانونی مصوبه شورای‌عالی رفاه و تامین اجتماعی در خصوص اصلاح اساسنامه موسسه صندوق بازنشستگی صنایع ملی مس ایران، این نشست با حضور حجت‌الاسلام و المسلمین مظفری رئیس دیوان عدالت اداری برگزار شد.

نشست رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با رئیس دیوان عدالت اداری کشور با حضور استاندار کرمان، مدیرعامل شرکت ملی مس و رئیس کانون بازنشستگی شرکت مس در خصوص پیگیری لغو مصوبه تغییر اساسنامه صندوق بازنشستگی شرکت مس برگزار شد.

زنجیره فولاد در حسرت قیمت‌های عادلانه

یک فعال حوزه فولاد گفت: کارشناسان و متخصصان باید مربوطه برای تدوین فرمول جدید نرخ محصولات فولادی ورود کنند.

خسرو حجتی در گفت‌وگو با فولادبان درباره فرمول نرخ پایه محصولات فولادی بیان کرد: فرمول فعلی بسیار پیچیده است و مسئولانی که فرمول قیمت‌گذاری محصولات فولادی در بورس کالا را تدوین کردند، آشنایی خوبی با صنعت فولاد نداشتند.

این فعال حوزه فولاد با اشاره به اینکه فرمول فعلی به سود محصولات ابتدای زنجیره فولادی است تصریح کرد: درحال‌حاضر، آهن اسفنجی از این جریان سود می‌برد و بقیه زنجیره محصولات فولادی نیز با ضرر مواجه شده است. از این‌رو باید برای تدوین فرمول جدید از کارشناسان این حوزه نیز استفاده شود و بر مبنای اصول تخصصی تدوین کنند.

حجتی در مورد قیمت‌گذاری دستوری اظهار کرد: قیمت‌گذاری دستوری برای محصولات فولادی، همچون بادکنکی است که در آخر باید از جایی دیگری فشار وارده را رها کند و در این روند به بخش‌های دیگری آسیب رساند. درحال‌حاضر، چنین وضعیتی بر بازار محصولات فولادی حاکم است.

کسب منفعت احتمالی صادرکنندگان از احیای وزارت بازرگانی

یک فعال حوزه فولاد گفت: احیای وزارت بازرگانی، بدون هدف و برنامه‌ریزی طراحی نشده است و در صورت اجرایی شدن، می‌تواند بر بخش صادرات محصولات فولادی اثرگذار واقع شود که احتمالا این تصمیم به نفع صادرکنندگان محصولات فولادی تمام خواهد شد.

علیرضا قادرپناه در گفت‌وگو با فولادبان در مورد تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صمت و احیای این وزارتخانه تصریح کرد: این امر، صادرات محصولات فولادی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. قطعا چنین گام مهمی، بدون برنامه‌ریزی و هدف‌طراحی نشده است. به همین جهت، سنجش میزان تاثیرگذاری این سیاست در طی زمان مشخص می‌شود. وی بیان کرد: این شرایط، شاید به نفع تولیدکنندگانی که محصولاتشان را صادر می‌کنند، تمام می‌شود. البته باید توجه داشت که همه تولیدکنندگان محصولات فولادی در بخش صادرات حضور ندارند. قادرپناه اظهار کرد: با توجه به قوانین که در بخش صادرات وجود دارد و همچنین رفع تعهداتی که صورت می‌گیرد، منجر به این شده که گاهی رغبتی از سوی تولیدکنندگان برای حضور در بازارهای جهانی ایجاد نشود.

روزگار معدن

چهارشنبه ● ۲۳شهریور ۱۴۰۱ ● ۱۷صفر ۱۴۴۴ ● ۱۴سپتامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۲۰

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

تغییرات جدید موجب کاهش رفتارهای هیجانی در بورس می‌شود

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: افزایش دامنه نوسان و اثرگذاری بازارگردان‌ها شاید به نوعی بتواند رفتارهای هیجانی را در بازار کاهش دهند اما به نظر می‌رسد بازار سرمایه دوران خوبی را با برنامه‌ریزی درست و مدیریت بهتر پیش رو داشته باشد. به گزارش سنا، علیرضا قدرتی با اشاره به اینکه ساختار بازار سرمایه کشور نسبت به گذشته متنوع‌تر شده است به بورسان گفت: وجود تعداد زیادی از مشاوران، بازارگردانان، سبدگردان‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و تامین سرمایه طی ۳، ۴ سال اخیر، باعث گسترده شدن بازار سرمایه شده است.

وی افزود: به طور قطع وجود چنین تغییراتی به عنوان میخ‌های محکم، می‌تواند بازار سرمایه را در مقابل بادها و تلاطمات اقتصادی استوارتر نگهدارد.

به گفته این کارشناس، به واسطه حضور سهامداران خرد، رفتارهای هیجانی بر بازار سرمایه غلبه کرده است که امیدواریم با ساختار جدید و تغییراتی که در این حوزه اتفاق افتاده، رفته رفته شاهد کاهش رفتارهای هیجانی در بازار باشیم.

وی در ادامه با بیان اینکه حضور انواع مختلف شرکت‌ها با موضوع فعالیت‌های مختلف، باعث گسترده شدن سفره بازار سرمایه شده است، اعلام کرد: تعداد شرکت‌های دولتی در سال‌های اخیر به بازار سرمایه رشد داشته است و حضور این شرکت‌ها تاثیر بسیار زیادی از بعد ملی و اقتصادی به همراه داشته است.

وی بر حضور دیگر شرکت‌ها و بنگاه‌های دولتی، شبه دولتی و سایر نهادها در بازار سرمایه تاکید کرد و افزود: با ورود این شرکت‌ها به بازار سرمایه، می‌توان کشتی اقتصادی کشور را بزرگ‌تر، شفاف‌تر کرد تا از تلاطمات اقتصادی راحت تر عبور کند.

قدرتی در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه مسئله برجام مسئله و دغدغه بازار سرمایه نیست، بیان کرد: مسئله برجام یک مسئله ملی، اقتصادی و سیاسی است که نمی‌توان اثر ان را از بازار سرمایه جدا کرد.

وی عنوان کرد: مسئله برجام در سال‌های گذشته هم بر اقتصاد کشور تاثیر داشته و هم اکنون نیز در صورت توافق و یا عدم توافق، در اجزا و پیکره اقتصاد تاثیر خواهد گذاشت و بازار سرمایه هم به عنوان دماسنج و تالار شیشه‌ای اقتصاد کشور نمی‌تواند از این مسئله مصون بماند و به طور قطع در میان‌مدت و بلندمدت در افزایش یا کاهش شاخص‌ها، سودآوری شرکت‌ها، رفتارهای هیجانی و تحلیل‌های مقطعی و کوتاه مدت تاثیر می‌گذارد.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: سرنوشت سیاسی برجام برای بسیاری از دولتمردان و مسئولان عالی رتبه کشور هنوز مشخص نیست اما باید در نحوه مواجهه و نحوه مدیریت دارایی‌های خود دست به اقدامات و برنامه‌ریزی‌های درست بزنیم.

قدرتی با اشاره به وجود رفتارهای هیجانی در بازار سرمایه و نبود متولیان بزرگ در بازار، گفت: در بازارهای بزرگ دنیا متولیان و فعالان بزرگ حقوقی هستند که مدیریت بازار را انجام می‌دهند و اجازه نوسانات جدی را نمی‌دهند اما متاسفانه در بازار سرمایه کشور نقش افرادی که رفتارهای هیجانی می‌کنند پرنگ‌تر است.

وی به راهکارهای سازمان بورس به منظور بهبود شرایط در بازار اشاره کرد و گفت: افزایش دامنه نوسان و افزایش اثرگذاری بازارگردان‌ها شاید به نوعی بتواند رفتارهای هیجانی را در بازار کاهش دهند اما به نظر می‌رسد بازار سرمایه دوران خوبی را با برنامه‌ریزی درست و مدیریت بهتر پیش رو داشته باشد.

افزایش شفافیت مبادلات مالیشهرداری‌ها در بورس کالا

یک عضو کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: هر اندازه ظرفیت مبادلات مالی در بستر بورس کالا بیشتر شود، باعث بهبود وضعیت ترسیم شده و کاهش مفاسد ناشی از گردش بالای مالی در شهرداری‌ها خواهد شد. به گزارش خبرگزاری دانشجو، فتحاله توسلی، یازدهم درباره خرید کالا و ملزومات شهرداری تهران از بورس کالا گفت: هر چه ظرفیت مبادلات مالی در بستر بورس کالا بیشتر شود، باعث بهبود وضعیت ترسیم شده و کاهش مفاسد ناشی از گردش بالای مالی در شهرداری‌ها خواهد شد.

این عضو کمیسیون اقتصادی در ادامه بیان کرد: از سوی دیگر، عمق بخشیدن به بازار سرمایه با ورود شهرداری تهران، می‌تواند به تقویت بورس کالا نیز منجر شود و گامی در راستای فعال‌تر شدن بورس کالا است.

وی در ادامه درباره اهمیت ارائه پروژه‌های عمرانی و تعیین پیمانکار شهرداری در بورس کالا گفت: هر چقدر داده‌ها به صورت شفاف در اختیار مردم قرار بگیرد، باعث می‌شود کسانی که توانمندتر هستند، بدون ارتباطات و رابطه وارد فرآیند کار شوند. البته مشروط به این است که افراد تصمیم‌گیر در این مسئله به طور واقعی به گفته‌های خود عمل کنند.

این نماینده مجلس یازدهم با بیان اینکه این مسئله به ایجاد شفافیت کمک می‌کند، خاطرنشان کرد: مثلاً پروژه‌های بزرگ مثل برخی بزرگراه اگر در بورس کالا ارائه شود، پیمانکاران قدرتمندتری برای مشارکت در این پروژه اقدام می‌کنند که ممکن است به کاهش هزینه و افزایش کیفیت منجر شود.

ناامیدی از برجام به تالار شیشه‌ای رسید

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

چند وقتی است بورس همزمان با انتشار خبرهای ناامیدکننده از مذاکرات هسته‌ای روند نزولی دارد.

به‌طور کلی ناکامی سرمایه‌گذاران در بازار سهام تا حد زیادی معلول عدم‌شفافیت در مذاکرات هسته‌ای است که این روزها به مشکلی پایدار در بورس تهران بدل شده است، به‌طوری‌که فعالان بازار دیگر همانند قبل گوش‌به‌زنگ اخبار برجامی نیستند، چراکه تاکنون چندبار مذاکرات احیای برجام به نقطه پایانی نزدیک شده و در پی آن اغلب بازارها با خوش‌بینی به پیشواز توافق در مذاکرات رفته‌اند، اما نه‌تنها توافقی حاصل نشده بلکه طرفین مذاکره‌کننده توپ را به زمین یکدیگر می‌اندازند و از اعلام خبر موثق و صحیح سر باز می‌زنند؛ این در حالی است که در روزهای گذشته بر اساس صحبت‌های آنتونی بلینکن، وزیرخارجه ایالات‌متحده امریکا در نشست خبری مشترک با دبیرکل ناتو، بازارهای مالی داخلی دوباره در فاز منفی قرار گرفته‌اند و احتمال حصول توافق در مذاکرات هسته‌ای را بسیار دورتر از قبل می‌پندارند، چراکه وزیرخارجه ایالات‌متحده با وجود اینکه از حل‌شدن بسیاری از شکاف‌ها و کنار گذاشته‌شدن بسیاری از خواسته‌های غیربرجامی ایران طی هفته‌های گذشته خبر داد، پاسخ مکتوب اخیر ایران به پیشنهادهای اتحادیه اروپا را یک عقبگرد دانسته و از آن به‌عنوان عامل اصلی توقف در مذاکرات برجامی یاد کرده است.

وی همچنین اشاره کرده است: «امریکا احیای توافق هسته‌ای (برجام) را در شرایط کنونی ناممکن می‌داند و فقط وقتی حاضر به بازگشت به مذاکره است که آن را در راستای منافع ملی خود ببیند، اما آنچه تاکنون دیده‌ایم باعث عقبگرد شده و نه پیشرفت. قرار نیست توافقی حاصل کنیم که الزامات حداقلی ما را برآورده نکند. فقط توافقی را امضا می‌کنیم که موجب پیشبرد امنیت ملی ما شود.» اما عدم‌توجه سرمایه‌گذاران به اخبار برجامی معلول علت‌های مهم‌تر دیگری از قبیل افزایش نرخ بهره اقتصادهای بزرگی نظیر ایالات‌متحده امریکا، اتحادیه اروپا و همچنین کانادا است که به‌دنبال آن سرنوشت بازارهای جهانی دگرگون شده است، از این‌رو بر اساس آخرین آمار اعلامی نرخ بهره کانادا، بیشترین میزان نرخ بهره درمیان کشورهای پیشرفته را از آن خود کرده است.

از طرفی بانک مرکزی اروپا طی روزهای اخیر از افزایش ۰/۷۵ درصدی نرخ بهره خبر داده که بر این اساس با رشد نرخ بهره در اروپا، شاخص دلار یک‌درصد کاهش یافت که با تضعیف دلار شاهد رشد نرخ نفت و فلزات بودیم، اما در این میان نکته قابل‌توجه این است که چنین افزایشی در نرخ بهره بانکی اروپا از زمان راه‌اندازی واحد پول یورو در بیش از دو دهه گذشته بی‌سابقه بوده است، بنابراین در چنین شرایطی که در کنار افزایش نرخ بهره اقتصادهای مهم دنیا، اخبار ضدونقیضی به‌طور مستمر از روند مذاکرات وین مخابره می‌شود و طرفین مذاکره‌کننده اغلب نظری متفاوت و عکس هم به رویدادهای حاصله دارند، بازار سهام طبیعتا در روند فرسایشی و رکودی خود پایدار باقی می‌ماند مگر اینکه معضل دیرینه آن یعنی برجام به سرانجام برسد و تکلیف بازارهای مالی کشور مشخص شود، چراکه در ادامه این بی‌خبری، رکود بازارها بیش از پیش بر ناکارآمدی سرمایه‌گذاری در بورس تهران می‌افزاید و سرمایه‌گذاران را بیش از پیش از سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه دلسرد می‌کند.

البته این موضوع به این معنا نیست که با مشخص‌شدن نتیجه مذاکرات برجام بازارهای مالی با رشد شارپی همراه خواهند شد. دلیل چنین دیدگاهی این است که اتفاقا با احتمال عدم‌توافق در مذاکرات، بازارها در کوتاه‌مدت در بازه‌ای منفی معامله خواهند شد، چراکه ممکن است به شکلی موقت شاهد افت هیجانی در بازار ارز باشیم، اما منظور این است حتی اگر توافقی هم در مذاکرات هسته‌ای حاصل نشود، صرفا مشخص‌شدن این سرانجام این بلاتکلیفی می‌تواند بازارها و البته سرمایه‌گذاران را از غبار سردرگمی نجات دهد و ادامه مسیر آنها را روشن سازد.

▣ افت شاخص کل منطقی بود؟

مصطفی محبی مجد، کارشناس بازار سرمایه به سنا گفت: اگرچه در چند روز گذشته بازار سرمایه منفی بوده و شاخص کل بورس نیز افت تقریبا ۲۲ هزار واحدی داشته؛ اما نکته قابل توجه حجم پایین معاملات نسبت به ارزش بازار بود و این اتفاق نشان می‌دهد هم فروشنده جدی در بازار نیست و هم نقدینگی چندانی در بازار وجود ندارد.

وی بیان کرد: بازار سرمایه را می‌توان هم به‌صورت کوتاه مدت و هم بلند مدت تحلیل کرد. در تحلیل کوتاه مدت، بازار سرمایه عمدتا از متغیرهای سیاسی و سیاستی متاثر می‌شود؛ اما در تحلیل بلندمدت، معمولا بازار سرمایه از متغیرهای کاملا اقتصادی تاثیر می‌پذیرد و فقط آن دسته از متغیرهای سیاسی در بلندمدت تاثیرگذار خواهد بود که منجربه تغییر ساختارها شود.

مجد افزود: یکی از متغیرهای اثرگذار در تحلیل بلند مدت بازار سرمایه که می‌تواند محرک ورود نقدینگی به این بازار شود، نرخ بهره بین بانکی است که در ۲ سال گذشته روند کاهشی نداشته و نوسان‌های اندک هم اثر چندانی بر هدایت نقدینگی به سمت این بازار نداشته است. متغیر اثرگذار دیگر، نرخ ارز در سامانه نیما است که در صورت نزدیک شدن به نرخ بازار آزاد، موجب کاهش P/E و افزایش حاشیه سود شرکت‌های صادرات محور بازار سرمایه خواهد شد؛ ولی کماکان شاهد فاصله نرخ سامانه با بازار آزاد هستیم. (البته افزایش نرخ ارز نیمایی موجب کاهش سطح رفاه اقشار متوسط و ضعیف خواهد شد و دلیل اصرار سیاست‌گذاران به دو نرخی بودن ارز احتمالا همین موضوع بوده است).

این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به منفی‌های چند روز اخیر گفت: اگرچه در چند روزگذشته بازار سرمایه منفی بوده و شاخص کل بورس هم افت تقریبا ۲۲ هزار واحدی داشته؛ اما نکته قابل توجه حجم پایین معاملات نسبت به ارزش بازار بود و این اتفاق نشان می‌دهد هم فروشنده جدی در بازار نیست و هم نقدینگی چندانی در بازار وجود ندارد. با وجود خلق نقدینگی در دو سال گذشته، این نقدینگی به سمت بازار سرمایه هدایت نشده و با توجه به ورود تعدادی شرکت جدید به این بازار (عرضه‌های اولیه) پول جدیدی وارد این بازار نشده است.

محبی مجد در پاسخ به این سوال که «روزهای تلخ بازار سرمایه چه زمان خاتمه می‌یابد؟» اظهار کرد: یا باید اتفاقی سیاسی مثل احیای برجام، خوشبینی نسبت به بازار سرمایه را افزایش دهد یا اخبار سیاستی از جمله واگذاری بلوکی خودروسازان، افزایش سرمایه از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها، تغییر نرخ بهره بین بانکی و... از سوی وزارت صمت یا وزارت نفت یا بانک مرکزی به بازار سرمایه مخابره شده و برخی صنایع و شرکت‌های بازار را جذاب کند. بازار سرمایه به دنبال تغییراتی است که جریان‌سازی کند و برای این جریان‌سازی باید اتفاقاتی رخ دهد که در بلند مدت روند سودآوری شرکت‌ها را تحت تاثیر قرار دهد.

وعده‌های مثبت و گفتار درمانی دیگر تاثیری در تغییر روند این بازار نخواهد داشت و باید منتظر اتفاقات اثرگذار بر اقتصاد کشور یا عملیات شرکت‌ها بود.

تصمیم جدید دولت برای ETFها

سرانجام اصلاحات اساسنامه صندوق‌های دارا یکم و پالایشی یکم به تصویب هیات دولت رسید و امید می‌رود با این اتفاق ضرر سهامداران این صندوق‌ها جبران شود.

به گزارش ایسنا، اصلاحات اساسنامه صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارا یکم و پالایشی یکم که روز گذشته به تصویب هیات وزیران رسید به این صورت است که: این صندوق‌ها به صندوق‌های سرمایه‌گذاری بخشی تبدیل می‌شود. همچنین مدیریت صندوق از مدیریت غیرفعال به فعال تبدیل خواهد شد. از طرف دیگر رکن بازارگردان برای صندوق‌های مزبور اضافه می‌شود.

با اعمال اصلاحات اساسنامه به شرح فوق صندوق امکان تغییر پرتفوی سهام خود مطابق امیدنامه و صنعت مربوطه را خواهد داشت و بازارگردان صندوق به عنوان یک شخص حقوقی به ارکان صندوق اضافه شده و در راستای نقدشوندگی صندوق و کاهش فاصله بین nav و نرخ بازار مجاز به صدور و ابطال واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری دارا یکم و پالایشی یکم است.

بر اساس این گزارش و به نقل از پایگاه خبری بازار سرمایه، اجرایی شدن تغییرات فوق بدین صورت است که پس از ابلاغ اصلاحات مزبور توسط هیات وزیران باید رکن بازارگردان انتخاب و به تایید سازمان رسیده سپس رکن بازارگردان پیشنهادی به همراه اصلاحات اساسنامه به تصویب مجمع صندوق برسد.

▣ ماجرای ETFها چیست؟

سال ۱۳۹۹ و در روزهایی که شاخص کل بورس برای گذر از مرز ۲ میلیون واحد کمین کرده بود، وعده عرضه سه صندوق دولتی در قالب ETF از سوی دولتمردان داده و قرار شد صندوق نخست بانکی و بیمه‌ای، صندوق دوم پالایشی و صندوق سوم خودرویی و فلزی باشد.

در واقع دولت بنا داشت باقیمانده سهم خود در برخی بانک‌ها، بیمه‌ها، پالایشگاه‌ها، شرکت‌های خودرویی و فولادی را در بازار عرضه و از این طریق سهام خود را به مردم واگذار کند. این صندوقها با ۲۰ تا ۳۰ درصد تخفیف به مردم واگذار شد و هر ایرانی دارای کد ملی می‌توانست خریدار آنها باشد.

نکته جالب این بود که وزیر سابق اقتصاد در آن زمان بارها تاکید کرد که این صندوق‌ها فرصت خوبی برای توزیع ثروت بین آحاد ایرانی است. همچنین اعلام کرد که با توجه به تخفیف ۲۰ درصدی این صندوق اگر فردی پنج میلیون تومان سهام پالایشی یکم بخرد، یک میلیون تومان تخفیف خواهد گرفت و در واقع به میزان یک میلیون تومان از ثروت بهره‌مند خواهد شد.

در این راستا صندوق اول با نام دارا یکم در اوایل تابستان سال ۱۳۹۹ عرضه و در سوم تیرماه قابل معامله شد. در واقع وزارت امور اقتصادی و دارایی از طریق این واگذاری، به نمایندگی از دولت، باقیمانده سهام خود در بانک‌های ملت، تجارت و صادرات ایران و بیمه‌های البرز و اتکایی امین را واگذار کرد.

در پذیره‌نویسی صندوق دارایکم بیش از چهار میلیون نفر مشارکت کردند. صندوقی که هم راستا با روزهای صعودی بازار سرمایه، بازدهی چشمگیری داشت و تا ۲۰۰ درصد سود هم پیش رفت. سوددهی دارایکم به گونه‌ای بود که حتی با وجود سقوط چشمگیر شاخص کل بورس از دو میلیون واحد به کمتر از یک میلیون واحد، این صندوق همچنان در سود قرار داشت. اما عمر این سود طولانی نبود و سقوط‌های پی در پی بازار این صندوق را هم به ته چاه کشاند.

ادامه ضرر سهامداران مسئولان بازار سرمایه را بر آن داشت تا با اصلاح اساسنامه این صندوق‌ها حداقل جلوی ضرر بیشتر خریداران گرفته شود.

مالیات بر بازارهای موازی هم دردی را دوا نمی‌کند

طرح مالیات برعایدی سرمایه به تایید کمیسیون اقتصادی مجلس رسیده و باید گفت این طرح در آستانه ورود به صحن علنی مجلس است. اگر این طرح مصوب شود، قانونی با عنوان مالیات برعایدی سرمایه در راستای اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم خواهد بود.

نکته این اصلاحیه اینجاست که املاک تجاری و مسکونی، کلیه وسایل نقلیه که امکان شماره‌گذاری دارند، ارز و انواع فلزات گران‌قیمت شامل این مالیات می‌شوند. از سوی دیگر در بورس مبحث سهامدار حرفه‌ای مطرح می‌شود که این روزها سروصدای زیادی به پا کرده است. همچنین با بررسی روند بازار در این روز متوجه اختلال در سامانه معاملات برخی کارگزاری‌ها شدیم.

دراین‌بین علی خسروشاهی، رئیس هیات‌مدیره سبدگردان کارا در گفت‌وگو با بورس نیوز، تشریح کرد: اخذ مالیات از معاملات در هر بازاری ضدمشوق سرمایه‌گذاری است، اما از سوی دیگر عدم اعتماد در بورس باعث می‌شود که نقدینگی به سمت بازار سهام تغییر مسیر ندهد.

علاوه بر عدم اعتماد، ابهامات و مشکلات موجود در بازار سرمایه مرتفع نشده است، درنتیجه اگر در دیگر بازارها مالیات اخذ شود منجر به ورود نقدینگی به بازار سهام نمی‌شود.

وی با بیان این مطلب که طرح سهامدار حرفه‌ای اقدام خوبی است، تشریح کرد: مطابق با مصوبه هیات‌مدیره شرکت فرابورس ایران، سرمایه‌گذار حرفه‌ای اشخاص حقیقی یا حقوقی هستند که حداقل یکی از شرایط اعلامی فرابورس را داشته باشند. دراین‌بین، به نظر می‌رسد اگر سهام با نرخ و حجم‌های مختلف به سهامدار حرفه‌ای ارائه شود، بهتر است. شروط احراز سهامدار حرفه‌ای نیز ناقص است، یعنی اقدامی درست به نحوی غلط انجام می‌شود. به‌عنوان‌مثال صندوق سرمایه‌گذاری که مدیر آن نهاد مالی است، خود نهاد مالی مدیر سبد نیز است که این موضوع یکی از نواقص این طرح به شمار می‌رود.

وی با اظهار بی‌اطلاعی از اختلال در سامانه معاملات برخی کارگزاری‌ها گفت: سامانه معاملات از حداقل‌های بازار سرمایه است و در صورت اختلال در آن بورس حداقل‌های خود را هم از دست می‌دهد.